

GŁOS POLSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Cena numeru pojedynczego mk. 50

Redakcja i Administracja: Piotrkowska 106.
Telefon dzienny 199, telefon nocny 799.Redaktor, lub jego zastępca przyjmują wyłącznie od 5-6 po poł.
Rękopisów nie zamówionych Redakcja nie zwraca.

Dziś wielka premiera! Nadzwyczajny program! Dwie sensacje!

Ulubienica **MIA MARA** Ulubienica
Publiczności Publiczności

w Konkursowym obrazie — niebiańskiej Komedji w 6-ciu aktach

„KRI - KRI - Księżniczka TERABAK“

Pozatem:
Wielki match bokserski!
Nagroda 10 miliardów mk. pol.!

Carpentier - Dempsey
(Francja) (Ameryka)

3-częściowy ten film jest dziełem 49 operatorów największych amerykańskich wytwórni. Carpentier bokser — został zwyciężony przez Amerykę, ale Carpentier, współczesny Apollin — zwyciężył cały świat — kobiet. Przyjdzie, piękne Łódzianki, powiększyć szeregi — zwyciężonych!

Utwory muzyczne w wykonaniu orkiestry symfonicznej pod kierunkiem Koncertmistrza p. M. LEWAKA. 275-1

Marka ochronna

CACAO

w blaszanych puszkach 1/1 kl. 1/2 kl. 1/4 kl. 1/8 kl.

marki

„SIBUNION“

w oryginalnym opakowaniu, wytwórnie w smaku bez domieszek.
Każda paczka oznaczona wagą netto bez opakowania.

Żądać wszędzie.

SZKŁAD GŁÓWNY 11495-1

WARSZAWA, Bielańska № 18.

Telefon 258-14, 507-88.

ODDZIAŁY: w POZNANIU, Wroniecka 1.
we LWOWIE, Sykstuska 54.

ZAWIADOMIENIE.

Niżej podpisani HENRYK CYGE i MARKUS I IZAK bracia FLASZ niniejszym mają zaszczyt podać do łaskawej wiadomości, iż p. Henryk Gutman wystąpił z firmy

Dom Ekspedycyjny
„CYGE, GUTMAN I S-ka“

wobec czego wygasł wszelkie jego pełnomocnictwa działania w imieniu tejże firmy.

Natomiast do rozporządzonej spółki wstąpił p. Izak Flasz w charakterze wspólnika firmowego.

Przedsiębiorstwo nasze nadal będziemy prowadzić pod firmą

Dom Ekspedycyjny
„CYGE, FLASZ I S-ka“

z siedzibą w Łodzi przy ul. Cegielnianej № 81.

Dom Ekspedycyjny

CYGE, FLASZ I S-ka

(Henryk Cyge, Markus i Izak bracia Flasz).

204-1

Przejazd i Ogród Przejazd i

Dziś w sobotę dn. 19 b. m.,

Wieczór Solistów.

Orkiestra Narodowa Namysłowskiego.

Początek o godz. 8 wiecz. 39-1

DZIŚ, w sali Helenowa!

o godz. 9 wiecz.

Koncert - Raut

Szczegóły w afiszach.

Bilety od g. 4-ej przy kasie. 11264-1

Lekarz-Dentysta

ANNA LEWOWA

powróciła.

Ewangelicka 5. 41-7

Dr. L. Prybulski

Choroby skórne, włosów, weneryczne

i moczopłciowe.

Leczenie światłem (Lampa kwarcowa).

Przyjmuje od g. 9-1 i od 4-8. Dla pań od 4-5.

Zawadzka nr. 1

powrócił. 11293-1

Straszliwy haracz.

Ze minister spraw wojskowych, generał dywizji p. Kazimierz Sosnkowski, otworzył naocześnie drzwi wpływom i oddziaływaniom klerykalnym na armję, z tego szeroki ogół zdawał sobie sprawę już od dawna. Wskazywała na ten wpływ prasa; niepokoiły się nim demokratyczne i republikańskie ośrodki opinii w społeczeństwie; zahaczały oń interpelacje sejmowe.

Ale ani w głosach opinii, ani w kołach sejmowych nie uwydatniło się w stopniu dostatecznym zrozumienie dla istoty rzeczy: zrozumienie, mianowicie, tego, że kler nie poprzestając na oddziaływanie na armję zzewnątrz, zdążył ufundować podstawę swej potęgi w łonie samej armji, wmurować podstawę swoich wpływów w sam organizacyjny ustrój wojskowości polskiej.

Któż stoi na czele armji w każdym kraju?

Każdy laik odpowie:

— Sztab generalny. Sztab, złożony z najwyższej ukształconych wojskowo; z najwytrawniej doświadczonych, z najwybitniej uzdolnionych specjalistów.

Otóż napewno nie mało zdziwi się każdy, gdy się dowie, że do grona tych specjalistów wojskowości zaliczono w Polsce po każdą liczbę czterech osób duchownych, które dygnitarzują w sztabie w randze... generałów. Trzech generałów brygady i jeden generał dywizji!

Tak jest. Rzeczpospolita nasza dostąpiła tego w obliczu Europy wyróżnienia, że na wierzchołku jej wojskowości błyszczy gromadka tonsur, nakrytych czapkami generałskimi.

Książ-generał! Historia powszechna słyszała to połączenie w związku ze wskrzeszeniem or-

ganizacją zakonu jezuitów: to ma określone znaczenie.

Ale co znaczy, w języku wojskowości, książdz Niewiarowski — generał brygady?

Co, w języku żołnierskim, znaczy książdz Gall, generał dywizji?

Co, w pojęciu każdego obywatela, oznaczać mają czysto wojskowe szarże tak wysokiego stopnia, oblekające sługę bożego, powołanego w armji przeciw do udzielania pociech i wiyatyków religijnych, ale nie do błyszczenia odznakami generałskimi, a tem mniej do rządzenia, do przewodniczenia w świecie wojskowym?!

Niestety, jest rzeczą aż nadto oczywistą, że kler opanował godności naczelne w sztabie, że w korpusie generałskim zyskał aż cztery stanowiska, nie po to jedynie, aby na czczych, formalnych poprzestawać honorach.

Te cztery generałskie w rękach duchowieństwa szarże są rękojmją władzy i stanowczego w łonie armji wpływu kościoła: księża-generałow, z pewnością, nie są generałami od parady.

Znamy działalność duchowieństwa w sejmie. Snadnie domyśleć się możemy, jaką szerzy ono działalność w szeregach armji.

Przedewszystkiem, aby ocenić całą doniosłość niebezpieczeństwa, jakim jest powierzenie godności generałskich księżom, trzeba przypomnieć, że duchowieństwo rzymsko-katolickie stanowi armję Watykanu, armję, która ma interesy i cele całkiem odrębne od interesów i celów obrony krajowej państwa polskiego.

Rzym stoi ponad państwami; z istoty swej jest organizacją międzynarodową. W chwili obecnej, trzeba dodać Rzym papieski usilnie zabiega o pozyskanie dla katolicyzmu Rosji, i w zabiegach tych nie gardzi szukaniem oparcia u rządu Lenina i Trockiego. Że zabiegi te odbywają się poza plecami rządu polskiego i w tajemnicy przed Polską, świadczy to, że misja watykańska, w celach propagandy wysłana do Rosji, ominęła terytorjum polskie i obrała drogę do

Na czasie - najlepsza okazja

do zamówienia

robót futrzanych

w pierwszorzędnej pracowni okryć damskich

P. HERSHKOWICZA, Łódź,

Zawadzka № 8.

11202-2

Nadeszły ostatnie modele.

11107-3

Dypl. Krawiec

A. GELASSEN, Łódź,

Piotrkowska 108. ☎ ☎ ☎ ☎ ☎ Telef 489.

powrócił z zagranicy.

Poleca najnowsze angielskie modele oraz najnowsze materiały angielskie.

Specjalność: **ROBOTY FUTRZANE.**

Moskwy okólną, przez Dardanele i Odesę.

Powstałe pytanie: czy w korpusie generalnym armii polskiej powinno być miejsce dla przedstawicieli obcej potęgi politycznej (bo Rzym papieski jest potęgą polityczną), na domiar takiej, która, poza nami, a więc wbrew nam, wchodzi w stosunki z wysoce dla nas niebezpiecznym sąsiadem wschodnim?

Ale księża-generalowie, w sztabie zasiadający obok innych generałów, piastujących tajemnice wojskowe, są przewodnikiem nie tylko dla niebezpiecznych obcych wpływów zagranicznych; są ani nie mniej groźnym czynnikiem waśni religijnej i waśni społecznej w armii, która stać winna ponad antagonizmami wyznaniowymi i klasowymi.

Jak się to odbić musi na stosunku do zadań obrony krajowej obywateli innych wymagań, a przede wszystkim obywateli dojrzałych do umiłowania osobistej wolności przekonań, wykraczającej poza wszelkie wyznania i dogmaty?

Zarliwość, z jaką kler w dobie obecnej oddał się na służbę klasom kapitalistycznym, stając na straży stanu ich posiadania, oraz ich przywileju społecznego, dostatecznie jest znana z wystąpień sejmowych ks. Lutosińskiego i Teodorowicza. Jakież spustoszenia czynić one muszą w szeregach armii, która w olbrzymiej swej części składa się przecież nie z synów obszarników i bankierów, ale z synów ludu pracującego wsi i miast?

Te spustoszenia stanowią olbrzymi haracz, jaki kierownictwo spraw wojskowych, w osobie obecnego swego przedstawiciela złożyło u stóp interesu watykańskiego. Na ten haracz składają się wskazane wyżej uszczerbki, na jakie armię naszą narażają księża, generalskie noszący szarże w najwyższej instytucji wojskowej.

Atoli uzależnienie od ośrodków zagranicznych; rozsadzanie jedności armii pod względem społecznym i wyznaniowym, nie wyczerpuje całokształtu niebezpieczeństwa.

Najgroźniejszą bodaj stroną tego stanu rzeczy jest bezpośrednie na duszę żołnierza polskiego oddziaływanie kleru w kierunku wzmagania uwagi dla pierwiastków cudowności, nadprzyrodzoności i wogóle fantastyczności w dziele obrony kraju.

Dla kleru wygrane oręża polskiego w roku 1920 nie jest dziełem męstwa polskiego żołnierza i energii dowódców: zwycięstwo jest aktem cudu niebieskiego, a sprawcami cudu są zastępy i modły kościoła. Tak to piękną legendę „Cudu nad Wisłą” przerabia duchowieństwo na rzecz wzmocnienia swego stanowiska w narodzie.

Ale czyż ci, którzy istotnie nad bezpieczeństwem granic czuwać powinni, nie rozumieją, że kler, egzaltując w bezkrytycznych masach czynnik cudowności, niweczy w ten sposób wszelki w żołnierzu zmysł dla rzeczywistości, dla zagadnień konkretnych? Ze zadania realne składa w ten sposób w ofierze zadaniom fikcyjnym?

Na końcu jedna uwaga, będąca małym zestawieniem. W arcykatolickiej cesarsko-apostolskiej monarchii Habsburgów wystarczał w okresie dawnym jeden-jedyny generał w sutannie: na całą armię — jeden!

U nas, w republice, nie mającej żadnych szczególnych na rzecz Rzymu zobowiązań, posiadamy aż czterech generałów-księży.

Pytamy raz jeszcze: w imię czego Polskę obarczono tak straszliwym haraczem wobec Watykanu, haraczem, płaconym najistotniejsze-

mi wartościami w zakresie jedności, mocy i tężyzny naszej obrony krajowej?

J. Przemyski.

Dekret o wyborach.

Dzisiejszy numer Dziennika Ustaw ogłasza następujący dekret o zarządzeniu wyborów do sejmiku i senatu:

Na mocy art. 117, § 13 ust. 2 ordynacji wyborczej do sejmiku, zawartej w ustawie z dnia 28 lipca 1922 (Dz. ust. rz. p. nr. 66, poz. 591) art. 9. Ordynacji Wyborczej do Senatu, zawartej w ustawie z dnia 28 lipca 1922 r. (Dz. ust. rz. p. nr. 66, poz. 591) oraz uchwały sejmiku ustawodawczego z dnia 28 lipca 1922 r. (Dz. ust. rz. p. nr. 66, poz. 592) zarządzam wybory do sejmiku i senatu Rzeczypospolitej polskiej. Głosowanie do sejmiku ma się

odbyć dnia 5-go listopada, a do senatu 12-go listopada 1922 r.

Czynności wyborcze mają być wykonane w terminach oznaczonych w dołączonym do niniejszego dekretu kalendarzu wyborczym.

Dan w Warszawie 18 sierpnia 1922 roku.

Naczelnik państwa
(—) J. Piłsudski.

Prezydent ministrów
(—) J. Nowak.

Min. Spraw Wewn.
(—) Kamieński.

Min. Sprawiedliwości
(—) Makowski.

Kalendarz wyborczy.

Uwaga: Daty wymienione oznaczają ostateczne terminy dla poszczególnych czynności wyborczych. Wszystkie terminy przed dniem głosowania do senatu dotyczą zarówno wyborów do sejmiku jak i senatu.

26 sierpnia.

8 najliczniejszych klubów poselskich przedstawia generalnemu komisarzowi wyborczemu 8 członków państwowej komisji wyborczej i tyluż ich zastępców (art. 17 ust. 1 i art. 18).

Wojewoda (komisarz rządu) mianuje po jednym członku okręgowych komisji wyborczych (art. 19 ust. 1 i art. 20 ust. 1).

Władza administracyjna I-iej instancji ogłasza we wszystkich gminach o ich podziale na obwody głosowania, o lokalu wyborczym i lokalu urzędowym obwodowych komisji wyborczych; jednocześnie o powyższym też władza zawiadamia przewodniczącego komisji wyborczej i główny urząd statystyczny (art. 29).

Generalny komisarz wyborczy ogłasza w „Monitorze Polskim” o składzie osobowym i lokalu urzędowym państwowej komisji wyborczej tudzież o miejscu, czasie, sposobie i ostatnim terminie zgłaszania państwowych list kandydatów (art. 30).

30 sierpnia.

Generalny komisarz wyborczy ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym nominacje przewodniczących okręgowych komisji wyborczych i ich zastępców (art. 20 ust. 1).

Wojewoda (komisarz rządu) ogłasza nominacje członków okręgowych komisji wyborczych przez niego mianowanych (art. 20 ust. 1).

Rady miejskie i sejmiki względnie zgromadzenie przełożonych gmin dokonują wyboru członków okręgowych komisji wyborczych o czym zawiadamia się okręgową komisję wyborczą (art. 19 ust. 3, 4, 5, 6, 7 i art. 20 ust. 2, 3, 4, 5).

1 września.

Przewodniczący okręgowej komisji wyborczej ogłasza skład osobowy komisji w wojewódzkim Dzienniku Urzędowym (art. 20 ust. 10).

Okręgowa komisja wyborcza ogłasza we wszystkich gminach okręgu o dniu wyborów, godzinach głosowania, liczbę posłów, którzy mają być wybrani w okręgu, miejscu, czasie, sposobie i ostatnim terminie zgłaszania kandydatów i oświadczeń o przyłączeniu listy okręgowej do listy państwowej, oraz o składzie osobowym i lokalu urzędowym okręgowej komisji wyborczej (art. 31 ust. 1).

2 września.

Rada gminna wybiera trzech członków obwodowej komisji wyborczej (art. 22 ust. 7).

7 września.

Prezes okręgowej komisji wyborczej zawiadamia naczelnika gmi-

ny o składzie odnośnych obwodowych komisji wyborczych i podaje o tem do publicznej wiadomości (art. 31 ust. 2 i 3).

Naczelnicy gmin (prezydenci, burmistrzowie, wójtowie, zarządcy obszarów dominjalnych sporządzą dla każdej miejscowości spis wyborców w 3 egzemplarzach (art. 32).

8 września.

Naczelnik gminy przesyła trzy egzemplarze spisu wyborców przewodniczącemu obwodowej komisji wyborczej (art. 34 ust. 1).

14 września.

Komisja obwodowa przesyła jeden egzemplarz spisu wyborców okręgowej komisji wyborczej (art. 34 ust. 3).

15 września

Obwodowa komisja wyborcza wyklada spisy wyborców do publicznego przeglądu (art. 35).

28 września

Ostatni dzień wyłożenia spisu wyborców do przeglądu. Zgłaszanie państwowych list kandydatów (art. 58 ust. 1).

30 września.

Ostateczny termin wnoszenia reklamacji do obwodowej komisji wyborczej przeciwko pominięciu w spisie lub wpisaniu kogokolwiek nieuprawnionego (art. 35 ust. 4).

5 października.

Ostateczny termin zgłaszania sprzeciwu przeciwko reklamacji o wykreśleniu ze spisu (art. 37).

6 października.

Kandydaci z list państwowych składają na ręce przewodniczącego komisji wyborczej oświadczenia o zgodzie na ubieganie się o mandat (art. 59 ust. 1).

8 października.

Zgłaszanie okręgowych list kandydatów (art. 44).

9 października.

Obwodowe komisje wyborcze przesyłają okręgowym komisjom wyborczym 2 egzemplarze spisu wyborców (art. 39 ust. 2).

13 października.

Komisja obwodowa przyjmuje napływające sprzeciwy przeciwko wykreśleniu i przesyła je dodatkowo okręgowej komisji wyborczej (art. 39 ust. 3).

16 października.

Pełnomocnicy okręgowej listy kandydatów składają na ręce przewodniczącego okręgowej komisji wyborczej oświadczenie o przyłączeniu listy okręgowej do listy państwowej (art. 57 ust. 1 i 2).

19 października.

Okręgowe komisje wyborcze przesyłają obwodowym komisjom wyborczym 2 egzemplarze ostatecznego zatwierdzonego spisu wyborców, jednocześnie 3 egzemplarze przesyłają właściwym naczelnikom gmin (art. 40).

23 października.

Przewodniczący okręgowej komisji wyborczej wyklada ustalony ostatecznie spis wyborców do publicznego przeglądu (art. 43 ust. 1).

28 października.

Ostatni dzień powtórnego wyłożenia spisu wyborców (art. 43 ust. 1).

5 listopada.

Głosowanie do sejmiku.

8 listopada.

Posiedzenie okręgowej komisji wyborczej w celu ustalenia wyniku wyborów do sejmiku (art. 87).

12 listopada.

Głosowanie do senatu.

15 listopada.

Posiedzenie okręgowej komisji wyborczej w celu ustalenia wyniku wyborów do senatu (art. 87).

Rozporządzenie wykonawcze do ordynacji wyborczych.

WARSZAWA, 18 sierpnia (Telefonem od nasz. koresp.).

Rozporządzenie wykonawcze ministra spraw wewnętrznych do ustaw o ordynacjach wyborczych streszczamy poniżej.

I część. Spisy wyborców.

Spisy wyborców winny być sporządzane w formie zeszytu o kartkach wielkości pół arkusza. Kartki zeszytu mają być zesznurwane i przymocowane do okładki lakową pieczęcią gminy.

Wszelkie skreślenia i poprawki na spisie winny być omówione w uwagach. Na końcu spisu winna być podana cyfra ogólnej ilości nazwisk wyborców. Spis powinien być podpisany przez naczelnika gminy i mieć pieczęć urzędu gminnego.

II część. Karty obliczeniowe.

Podczas odczytywania przez przewodniczącego obwodowej komisji wyborczej kart do głosowa-

nia, 2 członkowie komisji, na specjalnych kartkach obliczeniowych mają czynić zapiski.

Zapiski te mają być uskutecznione w następujący sposób: Dla każdej listy kandydatów wybiera się jedną rubrykę i po odczytaniu przez przewodniczącego numeru karty, stawia się pionową kreskę w rubryce, do której odnosi się numer.

W jednej kratce stawia się 5 kresek. Po wypełnieniu karty członków komisji, który ją wypełniał, musi ją podpisać.

III część. Protokoły komisji.

Okręgowe komisje wyborcze spisują protokoły swoich czynności według wzoru specjalnego.

Obwodowe komisje wyborcze również spisują takie protokoły.

IV część. Przepis końcowy.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia go w „Dzienniku Ustaw”.

Kronika przedwyborcza.

Sąd najwyższy dokonał już wyboru trzech kandydatów na stanowisko generalnego komisarza wyborczego i nazwiska tych kandydatów przedstawił ministrowi sprawiedliwości.

Są to członkowie sądu najwyższego: Brysiewicz, Dembiński i Krassowski.

Wedle wiadomości „Naszego Kurjera”, po długich naradach został utworzony blok mniejszości narodowych w Polsce.

Wczoraj odbyły się ważne narady zarządu klubu P.S.L. „Piaś”. Między innymi o wynikach narad

jest uchwała, ażeby na liście państwowej P. S. L. postawił inteligentów.

N. Z. L., stronnictwo katolicko-ludowe i polski związek kresowy utworzyły wspólny komitet wyborczy pod nazwą centrum polskie.

Jak dowiadujemy się obecny wojewoda nowogrodzki p. Raczkiewicz, sympatyk N. Z. L., odmówił wystawienia swojej kandydatury na listach centrum polskiego, motywując swoją odmowę przez zachowanie się p. Skulskiego i N. Z. L. w czasie ostatniego przesilenia.

Sytuacja przedwyborcza na Górnym Śląsku.

WARSZAWA, 18 sierpnia. (AW) Pewien działacz górnośląski, przybyły do Warszawy, udzielił współpracownikowi „Agencji Wschodniej” następujących wiadomości o sytuacji przedwyborczej na Górnym Śląsku.

Obecnie daje się na polskim Górnym Śląsku zauważyć już agitacja przedwyborcza. Stronnictwa polskie nie wystąpią jednolicie, a ostatnie przesilenie pogłębiło jeszcze znacznie różnicę zdań co do pierwszorzędnych zagadnień państwowych.

Prawica tworzy dwa stronnictwa, na czele których stoi p. Korfanty. Są to dawniejsza Narodowa Demokracja i Demokracja Chrześcijańska. Osobną listę wystawi Na-

rodowa Partia Robotnicza. Oddzielnie wystąpi również Polska Partia Socjalistyczna. Komunisty śląscy wystawią prawdopodobnie zmieszana listę polsko-niemiecką.

Pogłoski o jednolitym froncie wyborczym stronnictw niemieckich dotychczas się nie sprawdzają. — Z pism wiadomo już teraz, że narodowi socjaliści niemieccy, jak również katolicka partia ludowa są temu przeciwni. Możliwe jest, że niemieccy socjaliści i demokraci wystawią wspólną listę; są to jednak ugrupowania niezbyt silne i na powodzenie liczyć nie mogą.

Techniczne przeprowadzenie wyborów na Górnym Śląsku nie natrafi na poważne przeszkody.

SPRAWY PAŃSTWOWE.

— Z dniem 11 b. m. obowiązuje ustawa sejmowa w sprawie zniesienia stanu wyjątkowego w Małopolsce. Wykonanie ustawy powierzono ministrowi spraw wewnętrznych.

— W związku z tem, że projekt rzeczoznawców samorządu dla Małopolski wschodniej przewiduje utworzenie 2 kurji narodowościowych, poseł Thon, w imieniu żydowskiej prasy sejmowej, złożył 17 b. m. premlerowi Nowakowi memoriał, w którym rozwija projekt utworzenia w Małopolsce wschodniej również 1 kurji żydowskiej.

Dowiadujemy się o zmianach, które zająć mają na placówkach

dyplomatycznych. Dotychczasowy poseł w Londynie p. Wróblewski ma być przeniesiony do Waszyngtonu. Poselsiwo w Londynie obejmują były min. Skirmunt. Na wakujące stanowisko sekretarza poselstwa w Wiedniu ma być mianowany urzędnik min. spraw zagr. p. Sobolewski.

— Dnia 18 b. m. w godzinach rannych minister spraw wewnętrznych p. Kamieński przyjął wojewodę śląskiego p. Rymera, oraz wicewojewodę Żurawskiego. Przedmiotem rozmowy były sprawy wewnętrzne województwa śląskiego. O godz. 4-jej popoł. wojewoda Rymer i wicewojewoda Żurawski przedstawili się Naczelnikowi państwa.

— W sobotę dnia 19 b. m. o godz. 5-jej popołudniu Naczelnik państwa Józef Piłsudski przyjmie delegację Jugosławii z posłem Simiczem na czele na uroczystej audjencji, podczas której poseł Simicz wręczy Naczelnikowi państwa najwyższy order jugosłowiański gwiazdę Karageorgewa.

— Wczoraj po południu prezydent rady ministrów Nowak odbył dwugodzinną konferencję z p. Witosem.

Konferencja ta, jak dowiadujemy się, dotyczyła projektów zmian na stanowiskach wojewodów. Po konferencji stało się wiadomem, że opuści swe stanowisko wojewoda lwowski p. Grabowski i tarnopolski p. Jurystowski.

Wobec projektu wprowadzenia samorządu wojewódzkiego dla Galicji Wschodniej pozostawanie p. Grabowskiego na stanowisku okazało się niemożliwe.

Ciekawa tranzakcja.

Za 200 wagonów jaj — hotel w Warszawie.

„Genossenschaftbank” w Szwajcarii zwrócił się do rządu polskiego z propozycją o zezwolenie na wywóz z Polski 200-tu wagonów jaj, wzamian za co gotów jest ofiarować bankowi budowlanemu pożyczkę w wysokości 1 miliona franków szwajcarskich na budowę wielkiego gmachu na hotel z domami mieszkalnymi w Warszawie.

Termin pożyczki 5 lat, — o procentowanie 4.

Oryginalna ta propozycja ma być rozpatrzona na sobotnim posiedzeniu komitetu ekonomicznego ministrów.

Projekty walki z drożyzną.

WARSAWA, 18 sierpnia (Pat) Poseł Wróblewski, prezes komisji aprowizacyjnej, odbył wczoraj w sprawach aprowizacji konferencję z ministrem skarbu z p. Jastrzębskim. W toku konferencji p. minister skarbu oświadczył, że rząd przygotowuje szereg projektów zwalczania drożyzny i prosi o zwołanie komisji aprowizacyjnej niezwłocznie po przygotowaniu przez rząd projektu odpowiedniej ustawy.

Obchód powstania górnośląskiego.

KATOWICE, 18 sierpnia (AW) W niedzielę, dnia 20-go b. m. w Mysłowicach, w trójkacie, gdzie zbiegły się mocarstwa zaborcze, odbędzie się uroczysty obchód powstania górnośląskiego.

O zwiększenie kredytów.

Rozpaczliwe błaganie dyrekcji kolejowych.

Do ministerjum kolei żelaznych napływają od dłuższego czasu ze wszystkich dyrekcji liczne memorjały, domagające się znacznego powiększenia kredytów we wszystkich prawie działach naszej gospodarki kolejowej.

Zjawisko to pochodzi po części stąd, że w swoim czasie w chwili układania kredytów dla ministerstwa kolei preliminarne budżety, stawiane przez fachowych kierowników, władze skarbowe obcinały bez miłosierdzia i co gorsza, nieogłędnie.

Obecnie zaczynają się pojawiać skutki tegoż i to skutki bardzo groźne. Oszczędności były robione schematycznie i nie zawsze zgodnie z elementarnymi zasadami techniki kolejowej, co dało się we znaki, zwłaszcza w dziedzinie mechanicznej i drogowej.

Dzisiaj przeważnie w tych działach koleje nasze stają w groźnej sytuacji niekiedy prawie u wrót katastrofy. Chwila, w której dwa razy zadług leżące podkłady i dwa razy „zanadto” eksploatowane parowozy wymówią posłuszeństwo, będzie dla kolei polskich momentem katastrofalnego kryzysu.

Międzynarodowy kongres gospodarczy.

HAMBURG, 18 sierpnia (Pat). Dzisiaj przed południem rozpoczęły się tu obrady międzynarodowego kongresu gospodarczego. Na otwarciu obecny był prezydent Ebert, oraz paru ministrów. Przemawiał między innymi amerykański profesor Coar.

Po konferencji londyńskiej.

Nota ententy do Niemiec.

BERLIN, 18 sierpnia (Pat) Rząd angielski wręczył ambasadorowi niemieckiemu w Londynie w dniu 17 b. m. wspólną notę aliantów, zawierającą odpowiedź na notę niemiecką z dnia 14 b. m. Treść tej noty jest następująca:

„Odnosnie do spłat gotówkowych, jakich dokonać mają Niemcy na zasadzie rozdziału 3 i 4 postanowień gospodarczych, rządy sojusznicze zamierzają wezwać rząd niemiecki w ciągu 4-ch tygodni od dnia 15 b. m. począwszy, do zapłacenia 2 milionów funtów szterl. W dniu tym zamierzają również aljanci wypowiedzieć układ z dnia 10 czerwca 1921 roku i wstąpić kroki, celem zawarcia z rządem niemieckim układów osobnych, dotyczących uregulowania wszystkich sald, które im się należą na zasadzie postanowień gospodarczych. Układy te zostaną po zawarciu przedłożone komisji reparacyjnej do zatwierdzenia.

Zapowiedź nowej konferencji.

BERLIN, 18-go sierpnia (AW). Z Brukseli donoszą, że, niezależnie od ewentualnego samodzielnego wystąpienia Francji, ma być najpóźniej w listopadzie zwołana nowa wielka konferencja na wzór gene-

Próby kompromisu Komisji reparacyjnej.

PARYŻ, 18 sierpnia (A. W.) — Decyzja komisji reparacyjnej w sprawie moratorium dla Niemiec odwołuje się, gdyż komisja stara się znaleźć formułę kompromisową, któraby odpowiadała stanowisku Francji, zawierając zarazem pewne koncesje dla Anglii.

Prasa zachowuje jeszcze pod tym względem rezerwę, jednakże dzienniki lewicowe twierdzą, że widoki kompromisu są pomyślne. Krążą pogłoski o bezpośrednich rokowaniach między Francją a Niemcami. Do Paryża mają z Berlina przybyć niemiecki sekretarz stanu Bergmann i minister skarbu dr. Hermes.

PARYŻ, 18 sierpnia. (Pat) Hav. Komisja odszkodowań na posiedzeniu plenarnem postanowiła jednogłośnie prosić członka komisji Brandburego, oraz przewodniczącego komitetu gwarancyjnego Maulera o udanie się do Berlina, aby tam otrzymać od rządu niemieckiego niektóre niezbędne informacje. Wyjadą oni jutro i zabawią

Komunikat Komisji reparacyjnej.

PARYŻ, 18 sierpnia (AW) Komisja reparacyjna ogłasza następujący komunikat: Na dzisiejszym posiedzeniu uchwalila komisja jednomyślnie wysłać do Berlina angielskiego członka komisji i prezydenta komitetu gwarancyjnego dla zasięgnięcia niektórych koniecznych informacji. Wyjazd ich nastąpi jutro. W Berlinie zabawią

Projekty złagodzenia sytuacji.

PARYŻ, 18 sierpnia (A. W.) — Londyński sprawozdawca „Matina” donosi, że w kołach politycznych Londynu panuje przekonanie, iż Francja nie zastosuje na własną rękę kroków wojennych. W ostatnich czasach wyłoniły się dwa projekty, mające na celu złagodzenie sytuacji, wytworzonej przez rozbiście konferencji.

Sprawa zwołania parlamentu francuskiego.

PARYŻ, 18 sierpnia (A. W.) — Agencja Wolfa donosi, że w kwestji zwołania parlamentu francuskiego zdania są podzielone. Podczas gdy jedni ministrowie są za zwołaniem parlamentu, inni uważają to za zbytę, wobec solidarności rady ministrów ze stanowiskiem premiera.

Prasa nie spodziewa się rych-

Belgia działa zgodnie z Francją.

PARYŻ, 18 sierpnia (A.W.) — „Petit Parisien” uważa za możliwe, że rząd belgijski dał swemu delegatowi przy komisji reparacyjnej instrukcje, aby ten działał zgodnie z francuskim delegatem Dubois i w sprawie moratorium na rzecz Niemiec zajął stanowisko negatywne. Belgijskie ministerjum dąży

do jak najszybszego rozwiązania tej sprawy przed komisją reparacyjną.

Przygotowanie francuskie do okupacji.

BERLIN, 18 sierpnia (AW). Z Paryża donoszą, jakoby rząd francuski przygotowywał w przyspieszonym tempie wojska, przeznaczone na okupację zagłębia Ruhr. Według

niektórych, przy udziale Ameryki i Niemiec, w celu ostatecznego załatwienia sprawy długów międzynarodowych i reparacji powojennych.

niektórych, przy udziale Ameryki i Niemiec, w celu ostatecznego załatwienia sprawy długów międzynarodowych i reparacji powojennych.

niektórych, przy udziale Ameryki i Niemiec, w celu ostatecznego załatwienia sprawy długów międzynarodowych i reparacji powojennych.

niektórych, przy udziale Ameryki i Niemiec, w celu ostatecznego załatwienia sprawy długów międzynarodowych i reparacji powojennych.

niektórych, przy udziale Ameryki i Niemiec, w celu ostatecznego załatwienia sprawy długów międzynarodowych i reparacji powojennych.

niektórych, przy udziale Ameryki i Niemiec, w celu ostatecznego załatwienia sprawy długów międzynarodowych i reparacji powojennych.

niektórych, przy udziale Ameryki i Niemiec, w celu ostatecznego załatwienia sprawy długów międzynarodowych i reparacji powojennych.

niektórych, przy udziale Ameryki i Niemiec, w celu ostatecznego załatwienia sprawy długów międzynarodowych i reparacji powojennych.

pogłosek, okupacja ma być przeprowadzona w przeciągu 48 godzin, zwłaszcza, że rząd francuski ma do dyspozycji dostateczną ilość wojsk i nie będzie potrzebował powołać roczników rezerwy. W pierwszym rzędzie mają być okupowane centralne węzły komunikacyjne. Akcja ma być prowadzona w ten sposób, aby życie przemysłowe okręgu Ruhr nie uległo żadnym przeszkodom.

Stosunki finansowe niemiecko-włoskie.

BERLIN, 18-go sierpnia (Pat). „Daily Telegraph” donosi z Medjolanu, iż włoski minister skarbu w następnym miesiącu uda się do Berlina w specjalnej misji, aby uregulować tam niewyjaśnione dotychczas kwestje finansowe, dotyczące stosunków niemiecko-włoskich.

Konflikt bawarsko-niemiecki.

MONACHIUM, 18 sierpnia (AW) W sejmie bawarskim zjawily się liczne deputacje partji bawarskich, które żądały od rządu zerwania zawartej niedawno umowy monachijsko-berlińskiej. Minister oświaty, który przyjmował deputacje

O stosunki francusko-sowieckie.

PARYŻ, 17 sierpnia (AW) „Times” donosi, że poseł Herriot, prof. Nansen, Cziczerin i Litwinow zjadą się 3 września we Freiburgu, w celu omówienia sposobu uregulowania politycznych i gospodarczych stosunków między Francją a Sowietami, które wystąpią z propozycjami, odmieniami od przedstawionych w Genewie.

LONDYN, 18 sierpnia (Pat) „Daily Herald” zamieszcza informację swego korespondenta wiedeńskiego, który twierdzi, że rząd sowiecki oczekuje w Moskwie p. Herriota i gotów jest ułatwić mu misję, którą jakoby polecił Poincaré wobec władz bolszewickich. W kołach moskiewskich oczekują p. Herriota w najbliższym czasie i wyrażają nadzieję zawarcia układu

Legalizacja związków w Rosji.

MOSKWA, 18 sierpnia (AW). Pod datą dnia 10 sierpnia 1922 r. zostało ogłoszone rozporządzenie prezydium WCiK w sprawie legalizacji przyszłych towarzystw i związków. W myśl rozporządzenia wszystkie towarzystwa prywatne nie mogą rozpocząć działalności bez oficjalnego zezwolenia odnośnych władz.

W rozporządzeniu jest szczegółowy opis procedury uzyskania pozwolenia. Wszystkie dowody, dotyczące stowarzyszenia, winne być składane w odnośnych urzędach w trzech egzemplarzach. Jako jeden z najważniejszych warunków zalegalizowania stowarzyszenia uważa się podanie ścisłego spisu członków założycieli, podając nazwiska, imiona własne ich ojców, miejsce zamieszkania, stanowisko społeczne obecnie i przed r. 1914, przynależność partyjną i stan majątkowy. Wszystkie stowarzyszenia, które nie zalegalizują się w myśl przepisów, podanych w rozporządzeniu, w ciągu najbliższych 2 tygodni będą niezwłocznie zamknięte.

Zaburzenia na Białej Rusi.

MOSKWA, 18 sierpnia (A. W.) Prasa bolszewicka podaje, że w początkach sierpnia b. r. komisja W.C.I.K., powołana specjalnie do likwidowania zaburzeń na Białej Rusi, ukończyła swe prace.

Charakteryzując zaburzenia na Białej Rusi prasa sowiecka pisze m. in.: z wiosną r. ub. bandytyzm rozwinął się do zastraszających rozmiarów. Faktyczna władza sowiektów rozciągała się tylko na większe miasta. Wsie podlegały całkowicie oddziałom partyzanckim. Chłopi popierali partyzantów bez zastrzeżeń, zaopatrując ich w środki żywności, informując o czerwonej armji. Oddziały partyzantów rozeszły się błyskawicznie po całym kraju. Większe i mniejsze oddziały działały pod kierownictwem tajnego sztabu. Władze sowieckie

w zastępstwie prezydenta ministrów, oświadczył, że, w razie odrzucenia tej umowy przez stronnictwa rządowe, rząd ustąpi, poczem sejm zostanie rozwiązany.

EILWESE, 18 sierpnia. (Pat). — Radio. Ze względu na odrzucenie przez bawarskie partje koalicyjne układu zawartego między rządem Rzeszy a bawarskim prezydentem ministrów hr. Lerchenfeldem i żądaniem wszczęcia nowych układów, gabinet bawarski zmienił swe dotychczasowe stanowisko w tej sprawie. Delegaci rządu bawarskiego odjechali już do Berlina. Hr. Lerchenfeld odmówił jednak uczestniczenia w nowych rokowaniach.

MONACHJUM, 18 sierpnia. — (Pat). — Koła polityczne tutejsze przewidują dwie ewentualności, albo przesilenie ministerjalne, albo też rozwiązanie sejmu bawarskiego, a to ze względu na stanowisko grup większości, coraz więcej wrogich kompromisowemu załatwieniu sprawy o ochronie republiki. W kwestji tej pisze „Germania”: Sposobność, w której żywiły reakcyjne usiłują wyzyskać obecne trudności sytuacji, napełniają oburzeniem serca wszystkich Niemców.

ekonomicznego pomiędzy Francją i Rosją. Delegaci francuscy weszli podobno w porozumienie z reprezentacją bolszewicką w Genewie w celu ułatwienia podróży i zadania p. Herriot.

PARYŻ, 18 sierpnia (AW) Wielki dziennik angielski „Manchester Guardian” opublikował specjalny numer, poświęcony Rosji. W numerze tym znajdują się artykuły polityków europejskich, jako to: Lorda Cecila, Painleve, Orlando, Gontersa i innych, jak również wybitnych bolszewików. Według wiadomości tutejszego dziennika „Victoire”, numer rosyjski „Manchester Guardian” kosztuje misję bolszewicką w Londynie 2 tysiące funtów szterlingów, t. j. przeszło 70 milionów marek polskich.

przypuszczają, że na wiosnę przyszłego roku powstanie wybuchnie z nową siłą.

Zjazd „Żywej cerkwi”.

MOSKWA, 18 sierpnia (Pat) Zjazd t. zw. „Żywej cerkwi” postanowił uznać za nieważne dokonane swego czasu przez kościół prawosławny wyklęcie Lwa Tołstoja.

MOSKWA, 18 sierpnia (Pat) Według „Izwestia” do „Żywej cerkwi” należy obecnie 37 archierejów prawosławnych.

Jeszcze jeden układ pokojowy.

Zawarła go Rosja sowiecka z Turkestanem.

MOSKWA, 18 sierpnia (Pat) Pokój między Turkestanem a Rosją sowiecką zawarty został na następujących warunkach:

- 1) armja sowiecka zawiesza natychmiast działania wojenne;
- 2) Turkestan zobowiązuje się nie zawierać żadnego oddzielnego układu sprzecznego z interesami Rosji;
- 3) rosjanie, pragnący się przesiedlić do Turkestanu, korzystają z wszelkich niezbędnych ułatwień;
- 4) oficerowie armji sowieckiej przeprowadzą reorganizację armji turkestańskiej;
- 5) zbywająca w Turkestanie bawelna ma być wywożona tylko do Rosji.

O ratunek finansowy dla Austrii.

WIEDEN, 18 sierpnia. (Pat). Wczorajsza rada ministrów zajmowała się wynikami konferencji londyńskiej, dotyczącymi sprawy kredytu dla Austrii, oraz warunków, postawionych przez bank anglo-austriacki co do udziału jego w subskrypcji akcji austriackiego banku emisyjnego. Rada ministrów akceptowała kroki, podjęte przez kanclerza, w celu załatwienia sprawy kredytu dla Austrii przez radę ligi narodów.

Wywiad z posłem Witosem.

Co mówi prezes P. S. L. o rządzie prof. Nowaka, przesileniu, wyborach, reformie rolnej i roli duchowieństwa.

Wczorajszy, piątkowy numer „Dziennika Poznańskiego” przyniósł wywiad współpracownicy swej, pani Marji Ruszczyńskiej, z byłym premierem, a prezesem Polskiego Stronnictwa Ludowego, pos. Wincentym Witosem. Pozostawiamy na stronie uwagi pani Ruszczyńskiej, dotyczące jej osobistych wrażeń co do osoby posła Witos, oraz zwroty polemiczne, wygłaszane w duchu „Dziennika Poznańskiego”, przytaczamy powyżej lwiążąc rzeczony wywiad i to te, która zawiera wynurzenia posła Witos, dotyczące się stosunku P. S. L. do swego rządu, wyborów do sejmiku, oraz szeregu innych aktualnych spraw natury społecznej.

Pani Ruszczyńska przybyła po wywiad do wsi Wierchostawice (w pobliżu stacji kolejowej Bogumiłowice, leżącej na linii Dunajca w Galicji zachodniej), gdzie, jak wiadomo, poseł Witos ma swój folwark i jest wójtem.

Siedziba posła Witos to dom, a raczej chatupa, otoczona zabudowaniami gospodarczymi, ze sadem na murawie bez ścieżek, z kapliczką drewnianą u ogrodzenia i żórawiem przy cembrowinie studziennej. Nic szczególnego — nic podpadającego ani zamożnością, ani wyjątkowemu pozorami kultury.

Dwadzieścia sześć morgów pola wokoło, oto owe bogactwa moje, tylokrotnie po gazetach ciagane — powiedział na wstępie Witos-gospodarz.

Następnie zaś odbył z swą wywiadowczynią następującą rozmowę.

— Jak zapatruje się pan prezes na obecny gabinet prof. Nowaka? — Uważam go za jedynie możliwy w danych warunkach. Prof. Nowak jest człowiekiem spokojnym, umiarkowanym i bezstronnym. Niezadowolone prawicy nie ma podstawy słuszności.

Ostatnie przesilenie niesłychanie utrudniło nawet bardzo umiarkowanemu sferom obronę autorytetu rządowego. Przypada pan, że Naczelnik państwa wywołał je co najmniej lekkomyślnie...

— Nie, proszę pani. Tylko Naczelnik państwa miał wgląd w te stosunki, jakie wytworzył z biegiem miesięcy gabinet pana Ponińskiego. Tam wszystko rozpręgało się i rozpadało. — Zatem pan twierdzi, że Naczelnik państwa dażył świadomie do naprawy stosunków? Ależ lekarstwo — okazało się gorszym od choroby...

— Długotrwałe przesilenie nie było korzystne, lecz obecnie gabinet prof. Nowaka musi podjąć zadanie wyczyszczenia obory, poproszę zaważonej nawozem. Niech sam powie, co zastał.

— Ależ stosunki za rządów Ponińskiego poczęły się już układać, praca szła normalnie, marka stabilizowała się.

— Otóż to właśnie były tylko pozory. Czy pani wie, na co wydano miljarde, złożone przez obywateli w formie daniny? na sztuczne podniesienie kursu marki polskiej, co doskonale wie zagranica i co jest obrzydliwą kompromitacją dla nas, dla skarbowości polskiej, dla ministra Michalskiego.

— Co pan prezes sądzi o najbliższych wyborach?

— Ze walka będzie ostra. Zadane stronnictwo nie posiada dostatecznej świadomości racji państwowych. Dwa ogromne bloki — lewicowy i prawicowy — myślą tylko o walce. Nie dążą do porozumienia, nawet tam, gdzieby to było możliwe. Przeto może sprawa wypaść tak, że lewica z obokrajowcami w przyszłym Sejmie osiągnie większość. Niech pani pamięta, że przybędą tu jeszcze rusini — no i socjaliści wzmacnią się przez Górny Śląsk.

— Wspomniał pan o porozumieniu, o możliwościach porozumienia. Czy stronnictwo pańskie byłoby skłonione do pertraktacji?

— Może tak. Należy przede wszystkim do więcej umiarkowanych. Tylko, że ten, który powołany jest

do łagodzenia przeciwieństw, nie czyni ku temu żadnych kroków.

— Wiem, lewica nie znosi marszałka Trąpczyńskiego.

— Proszę pani, nie śmiałybym zarzucić marszałkowi partyjności, ale pamiętam dobrze i te czasy, kiedy to w sejmie galicyjskim na krańcach stały interesy polskie i interesy ruskie, kiedy sejm trząsał się od wzajemnych nienawiści, a marszałek Stanisław Badeni potrafił zawsze znaleźć sposobność do stworzenia platformy porozumienia...

— W Wielkopolsce wybory mogą być najcięższe, — mówił Witos. — Najmniej to jeszcze wyrobione pod względem politycznym społeczeństwo.

— Nie sądzę. Tylko, że mieliśmy za czasów niewoli jeden jedyny front: antyniemiecki. Podczas, gdy w Małopolsce dawno już różniczkowały się interesa poszczególnych warstw, stanów, partii.

— To też dzisiaj nie rozumiecie autorytetu państwowego — dzisiaj, gdy ten autorytet jest własny. Toć i dla mnie Józef Piłsudski nie jest niczym innym, jeno Naczelnikiem państwa — dobrym, albo złym. Skoro się okaże złym... tu Witos dźwignął w górę ramionami. — Ot, proszę pewną zawiesiłbym na pół roku, niechby nie podjudzała, nie szczeniła.

— Prasa polska rozumie ważność swego zadania i jest na ogół uczciwa. Do niej należy wyjaśnianie prawdy i urabianie zdrowej opinii.

— Co kto jednak za stroną opinię uważa... Nastroje same nie rodzą się, nastroje się robią... A jakie były ostatnio, wiemy. Boje się, że położono już w Polsce podwaliny pod stałą, nieustanną krytykę działalności rządu, jakkolwiek nazywać się będzie ten, co zostanie prezydentem Rzeczypospolitej.

— Co pan premier mówi o strejkach rolnych w Wielkopolsce? Uczyniliśmy ogromny skok ku bolszewizmowi.

— Nie. U nas niema do tego podłoża. Tylko przechodzimy ostrą ewolucję.

— Mniejsza o nazwę. Reforma rolna, w żądanej przez was formie przeprowadzona, byłaby rewolucją.

— Niech pani nie zapomina, że myśmy nie przeszli krwawych zaburzeń, jak Niemcy w roku 1918 ani jak Rosja przez lata ostatnie. A postęp ma swoje prawa. Gdzie jest walka, musi być atak — walka o byt, o chleb...

— Walka o chleb z masłem. Prawo własności, szacunek dla prawa własności jest kardynalną podstawą etyki i zagwarantowany jest katechizmem.

— No to jest względne. Prawo posiadania może teraz przejść na innych. Dlaczego jedni mają wciąż żyć ideałami — a drudzy chlebem z masłem i paszтетem? Może nadszedł czas, kiedy się stosunki odwrócą — i niechże teraz ci, co żyli chlebem z paszтетem stwierdzą swoją zdolność do służenia ideałom...

— Widzę, że stronnictwo... umiarkowane ma w tych rzeczach pojęcia raczej krańcowe. A jaki jest jego stosunek do religii?

— Ten określa jasno nasz program. Religia jest sprawą prywatną jednostki, zwalczamy jedynie politykujących księży...

— Niech duchowieństwo z życia politycznego wróci do kościoła. Ma przed sobą duże zadanie: uporządkować winno dół społeczeństwa, lud, pod względem etycznym. Po wojnie na tem polu do roboty jest tak dużo...

— Zapewne. Ale tutaj musimy wrócić do poruszonego już raz momentu. Czyni to także prasa. Żąda czystości w życiu publicznym. Ujawnia nadużycia i grzechy. Exempulum Dojliidy.

— Posel Witos przystanął.

— Zarzuty nie okazały się prawdziwymi. Sąd marszałkowski nie dowiódł niczego. Nawet p. Kiernikowi nie potrafiąno oskar-

żenia udowodnić. Szkalowanie — i wiecznie szkalowanie. Nieustannie piętnowanie wszystkich bandytami, bolszewikami, złodziejami. Czy to ma być robota twórcza? czy to jest metoda zbawcza? Nie-nawidzić?

— Panie premierze, ośmielam się mu przypomnieć, że to jest właśnie metoda i uczucie, jakie stosuje lewica...

— Nie, proszę pani; oni, tamci, prześcignęli nas sto razy. I ostatecznie niepodobna już nawet chcieć porozumienia z tymi, co tak ciągle wypajają od ostatnich słów, w naród wypajając przekonanie, że od góry do dołu — sami zbrodniarze... Ale ja wiem, że tak nie jest, że 90 procent z tych szkalowań dotyka ludzi czystych i że w Polsce, mimo trudności — coraz jest i będzie lepiej...

— Skoro przeprowadzicie reformę rolną.

— Proszę pani, nie wiem, czemu poznańskie tak się opiera długo temu, co przyjęło. Przede-
duża to tylko trwanie rewolucji bezkrwawej.

— Ależ, panie prezesie! reforma to ruina, upadek produkcji, ogłodzenie miast.

— Dla mnie to wcale oczywiście nie jest. Zmienia się tylko formy, bogactwo kraju zostanie jakim było. I oświata też wymaga dobrobytu, a przyszłość może dopiero za nim.

— Czy pan poseł prowadzi agitację wyborczą?

— A jakże! jutro jadę w góry, we wtorek w krakowskie. W domu ledwo co tydzień — na jeden dzień — czasem jeszcze chwycę się pluga i cepów... Ale uważam, chłopcy małopolskie obowiązki państwowe pełnią, do wojska szli o-choczo, daninę zapłacili — cóż więcej? — biedni są...

Na tem skończyła się rozmowa dziennikarki poznańskiej z posłem Witosem.

M. Ruszczyńska.

Kursy języka angielskiego

S. W. Jesienia

Łódź, ul. Zachodnia № 45.
Otwarcie roku szkolnego nastąpi w dniu 5 września.

Następujące kursy będą rozpoczęte od tej dny:
A. Początkowy w pon., środy i piątki od 8-7 pp.
B. Początk. w pon., środy i piątki od 7,30-9,30 w.
C. Początk. we wtorki, czwartki i soboty od 8-10 w.
D. Wyższy we wtorki, czwartki i soboty od 8-10 w.
E. Wyższy we wtorki, czwartki i soboty od 8-10 w.
Saplay za wszystkie powyższe kursy są przyjmowane obecnie. Ze względu na spodziewany duży napływ kandydatów upraszczamy o osobne saplay.

O redukcję personelu urzędniczego.

Wobec terminu postawionego przez radę ministrów.

Przed kilku tygodniami rada ministrów rozesała do wszystkich ministerjów i urzędów okólnik, nakazujący redukcję niższego personelu urzędniczego o 20 proc. do dnia 20 sierpnia.

Wykonanie zarządzenia tego, wskazanego godnie uznania względami oszczędnościowymi, prawie wszędzie napotyka na bardzo wielkie trudności, a w niektórych działach naszej administracji zbiega się nawet z wręcz przeciwnymi żądaniem szefów o powiększenie personelu.

Toczące się obecnie we wszystkich ministerjach narady wewnętrzne ujawniają wadliwość tego zarządzenia jednocześnie zaś wzajemian proponowanej redukcji ludzi wyłaniają, jako bardziej wskazane redukcję niektórych funkcji bardzo komplikujących prace naszych urzędów.

Jakoż ta droga, w niektórych przynajmniej dziedzinach, okazuje się bardziej wskazaną. Tak naprz. w zakresie spraw, dotyczących ministerjum robót publicznych, istnieją obecnie trzy a nawet cztery instancje, przez które częstokroć przechodzi kolejno jedna sprawa. Raczem to należałoby znacznie (z korzyścią dla nowego bilansu państwowego) uprościć.

Pozatem wobec naszych rozpaczyliwych, po większej części, deficytowych należałoby prócz redukcji wydatków postarać się jaknajrychlej i jaknajenergiczniej o intensywnie zwiększenie dochodów.

W letnim obozie dla młodzieży.

Wycieczka z przedstawicielami wojskowości i władz cywilnych do obozu letniego w Skierniewicach na ćwiczenia i przegląd oddziału.

Społeczeństwo nasze niewiele słyszało dotychczas o obozach letnich przysposobienia wojskowego dla młodzieży, które to obozy, zainicjowane przez ministerstwo spraw wojskowych, gestą siecią ogarnęły kraj, biorąc tysiące naszej młodzieży męskiej pod swą opiekę i wychowanie na czas letnich wakacji. A jest to sprawa pierwszorzędnej wagi, choćby ze względu na to, iż obozów takich istnieje w roku obecnym trzydzieści kilka, a w każdym z nich przebywa po kilkaset młodzieńców w wieku od 15 do 22 lat, przyczem akcja ta ma być jeszcze rozszerzona w latach następnych. Jasnym jest, że mamy tu do czynienia z planowym wychowywaniem młodzieży, które napewno będzie miało duży wpływ na przyszłych obywateli kraju.

To też skwapliwie skorzystaliśmy z zaproszenia łódzkiego dowódcy korpusu, aby udać się, wraz z przedstawicielami władz, na inspekcję jednego z takich obozów letnich w Skierniewicach, w celu rozejrzenia się w kierunku i rezultatów pracy nad młodzieżą.

Wyjechaliśmy z Łodzi w czwartek rano w towarzystwie pułk. sztabu generalnego Iwanowskiego, m. Walawskiego, kpt. Cieślaka i por. Braglia, którzy specjalnie czuwają nad sprawą przysposobienia rezerw i wychowania fizycznego w D. O. K. Łódź, a także w towarzystwie p. Jarosza kuratora łódzkiego okręgu szkolnego. Na stacji w Skierniewicach spotkaliśmy się z przybyłymi na inspekcję przedstawicielami władz centralnych, którzy kierują wychowaniem młodzieży w obozach letnich. Przybyli więc pułk. prof. Tokarz, ppulk. Koc, szef wydziału przysposobienia rezerw M. S. Wojsk., ppulk. dr. Osmański, szef wydziału wychowania fizycznego M. S. Wojsk., dr. Kopczyński, naczelnik wydz. wychowania fizycznego młodzieży w min. oświecenia, i kurator okręgu warszawskiego p. Zawadzki.

Pojazdami dostaliśmy się do obozu, który mieści się w dawnym carskim parku zwierzynieckim. Po drodze prof. Tokarz i dr. Osmański charakteryzowali ogólnie pracę w obozach letnich, zastrzegając się przed zarzutem militarystyki młodzieży i akcentując przede wszystkim, wychowawcze znaczenie pracy.

Przybywamy na miejsce. Przy wejściu wita nas pułk. Prich, dowódca 26 dywizji i garnizonu skierniewickiego ze swym szefem sztabu m. Myśłowskim, a następnie udajemy się na plac ćwiczeń, gdzie ma się odbyć przegląd oddziału.

Na dużej polanie stoi uszykowany oddział chłopców, ubranych w mundury żołnierskie, z karabinami na ramieniu i oficerami na skrzydłach. Pułk. Prich odbiera raport i robi przegląd, niczem się nie różniący od przeglądu oddziału wojska. Przyglądamy się chłopcom: wszystko wyprostowane, ogorzałe, a oczy aż im błyszczą z uciechy. Któż z nas nie lubił w tym wieku bawić się w wojsko!

Po skończonym przeglądzie udajemy się obejrzeć obozowisko. Na czystym placu stoją szeregi namiotów, wszędzie ład i wzorowa czystość, w każdym namiocie posłania i rzeczy ułożone systematycznie i po wojskowemu. Z boku ambulans i kantyna. Kto z nas widział niechlujny obóz akademicki nad morzem, ten ocenia ogromną różnicę tych dwu obozowisk.

W ambulatorjum dowiadujemy się od por. dr. Rolsztada, który czuwa nad zdrowiem młodzieży, że w obozie znajduje się 231 chłopców w wieku od 15 do 22 lat w tym 171 chłopców ze szkół, a reszta ze Związku strzeleckiego i „Sokoła”. Chłopcy początkowo niedomagali dość często, zanim przywykli do życia obozowego, obecnie zaś coraz rzadziej zapadają na zdrowiu. Wypadków poważniejszego zasłabnięcia nie było. Oddajemy w dalsze i trwanie

rozwinęli się bardzo od czasu przyjazdu.

Idziemy znowu na plac ćwiczeń, gdzie widzimy chłopców do połowy nago, gimnastykujących się, uprawiających lekką atletykę i bawiących się pod kierunkiem dośkonatego instruktora ppor. Laurentowskiego. Chłopcy mają miny dziańskie, muskulaturę dobrze rozwiniętą, wygląd zdrowy. Opowiadają, że jest im świetnie, chcieliby tu koniecznie powrócić i w roku przyszłym, jeśli mają dosyć, jedynie chleba trochę brak.

Po ćwiczeniach udajemy się w pole, gdzie chłopcy, pod dowództwem oficerów, podzieleni na oddziały wojskowe, wykonują atak i obronę pozycji wojskowej, według najnowszych wskazówek strategii wojennej, jak to nam tłumaczy pułk. Prich.

Podchodzenie, kopanie rowów, strzelanie ślepyimi nabojami — a wszystko to z takim zapalem, że, jak nas informuje dowódca i kierownik obozu kpt. Gressel, nieraz dochodzi do rzeczywistej bijatyki.

Popis skończony i chłopcy udają się na bardzo smaczny obiad, rozradowani i zmęczeni. Nie możemy pominąć milczeniem zasług dyrektora gimnazjum w Skierniewicach p. Kryczyńskiego, który ogromnie się chłopcom interesuje i opiekuje, jak również prof. Rutkiewicza, który, w charakterze instruktora, całe lato spędził z chłopcami, dbając o ich strawę duchową.

Wrażenie, jakie z obozu wynieśliśmy, było dodatnie. Wszyscy instruktorzy i zwierzchnicy odnoszą się do swej pracy z całym zapalem i sumiennnością, chłopcy rozwijają się fizycznie i nabywają hartu ciała i ducha.

Jednakże należy bardzo stanowczo przestrzec zwierzchników tego ruchu, aby zbyt nie wpałali w młodzież ducha militarystki, gdyż nie jest to naszym ideałem i celem państwowym. Nie chcemy mieć społeczeństwa, jakącego walk i krwi. Zdrowie i tężyzna fizyczna, zahartowanie ciała i pogoda ducha — oto cele, które winni postawić sobie kierownicy obozowisk letnich dla młodzieży.

Kr.

Teatr i muzyka.

Koncerty w parku Staszica. Najbliższe koncerty orkiestry filharmonicznej w parku miejskim. Im Staszica pod batutą dyr. Teodora Rydera odbędzie się w sobotę, dn. 19 b. m., o godzinie 4 popoł. (w programie m. in. wspaniały poemat symfoniczny Svendsena „Zorahalde”, pełen strojów egzotycznych i wchodzącej romantyki), oraz w niedzielę, dn. 20 b. m. o godz. 12-iej w pol., na którym to koncercie wykonane będą m. in. Suita z op. „Carmen” Bizeta, oraz Symfonia Saita Rubinstaina „Bel maskowy”.

Na obu koncertach wystąpi, jako solista, koncertmistrz orkiestry filharmon. p. Zelazo, który wykona z towarzyszeniem orkiestry Balladę i Poloneza Vientemps'a oraz Canzonettę Czajkowskiego.

Ze sportu.

Mecze piłki nożnej.

Dziś na boisku Turystów przy ulicy Wodnej rozegrany zostanie mecz między drużyną Sokół I-szy a kombinowaną drużyną Turystów. Gra zapowiada się ciekawie ze względu na postępy w grze, jakie wykazała ostatnio drużyna Sokola.

W niedzielę, dn. 27 b. m., rozegrają Turysci zawody w piłkę nożną z poznańską Unją. Poznańscy są drużyną dość silną i fizycznie dobrze prezentującą się. Turysci wchodzi powoli w formę i po zamianie paru graczy młodemi silami, oraz po forsownym treningu, staną się znow silną drużyną. (n)

Sytuacja finansowa miasta.

Zabiegi magistratu o sanację ciężkich warunków finansowych Łodzi.

Budżet miasta, podobnie jak budżet państwa, ulega ciągłym zmianom i zmianom, wskutek czego opracowany przez magistrat w czerwcu preliminarz budżetowy na rok bieżący kalendarzowy stał się obecnie już nieaktualnym wobec wzrastającej z dnia na dzień drożyzny.

W ciągu dwóch miesięcy wzrosły o 50 proc. wydatki na utrzymanie chorych w szpitalach miejskich, instytucjach opieki społecznej, przytułkach i domach sierot, ceny na materiały budowlane i robociznę. Z przyczyn powyższych w budżecie m. Łodzi wytworzyła się luka, dochodząca do miljarde marek, którego to niedoboru wpływy bieżące pokryć nie mogą. Poza tem równowaga budżetu miejskiego 1921-22 była wielokrotnie naruszana przez władze nadzorcze, które uchyliły podatek od elektryczności z 12 na 5 proc., co z kolei wywołało różnicę około ćwierć miljarde marek.

A tymczasem wydatki miasta nie ulegają takiej redukcji, z jaką władze nadzorcze redukują wpływy samorządowe, opierając się na ustawie o zasileniu finansów miejskich, zatwierdzonej przez b. ministra skarbu p. Michalskiego. Podatek obrotowy od przemysłu, zatwierdzony po dwuletnich perypetyjach i zabiegach, w wysokości 4 promili został zmniejszony do 2-ch promili, a ponieważ wymiar podatku tego określa lba skarbowa większość z mniej solidnych przemysłowców zaprzestała wpłacania podatku ko kasy miejskiej. Tu podkreślić należy, że poczucie wpłacania podatku wśród warstw niewiadomych jest tak niska, iż większość obywateli i mieszkańców miasta płaci podatek jedynie pod przymusem i groźbą egzekucji. To samo sja-wisko dało się zauważyć przy wpłacaniu daniny, którą uskutecz-niano dopiero na skutek nakazów karnych. W Wielkopolsce i Małopolsce sytuacja finansowa miast, z powodu ustalenia systemu podatkowego i zrozumienia konieczności płacenia podatków, przedstawia się lepiej.

W Krakowie naprzykład na skutek ogłoszenia magistratu 95 proc. mieszkańcom niszcza należy podatek. U nas system podobny jest nie do pomysłenia z powodu braku poczucia obywatelskiego i wstrętu do płacenia podatków, co pociąga za sobą utrzymywanie wielkiego personelu urzędniczego i podwójną pracę.

Ministerstwo skarbu, stojąc na stanowisku wydanego przez b. ministra Michalskiego okólnika o samowystarczalności i samodzielnej inicjatywie miast w opodatkowaniu mieszkańców, traktuje sprawę tę biurokratycznie i wysoce opieszale. Każdy podatek, który musi być zatwierdzony przez odośne ministerstwo, spoczywa po roku i dłużej w biurkach w poszczególnych referentów, co miało miejsce w latach 1919-20-21.

Wobec katastrofalnej sytuacji miasta i wyrw, czynionych w budżecie w postaci zmniejszania różnym grupom społecznym podatków, oraz zawrotnej wzrastającej drożyzny, prezydent Rzewski i ławnik Badzian udali się do Warszawy, w celu odbycia narady z miarodajnymi czynnikami w tej sprawie, oraz uzyskania 30 proc., należnych miastu z wymiaru podatku dochodowo-postępowego, którego ściąganie ministerstwo po wierzyło miastu. Z podatku tego otrzymano 100 milionów marek, a należy się jeszcze miastu 350 milionów.

Ministerstwo skarbu oświadczyło, że na sumy te nałożył areszt państwowy urząd zbożowy, tytułem pokrycia należnych od miasta sum za dostarczoną 1920 r. mąkę. Prezydent Rzewski, stał na stanowisku, że miasto było tylko instytucją rozdzielną w sprawie aprowizacji i spełniało czynności, poruczone przez państwo, wobec tego państwowy urząd zbożowy nie ma prawa wstrzymywać asygnowania należnych miastu sum, gdyż nie wyraził życzenia rozrachunku, a miasto za niespełnienie obowiąz-

ku, ciążącego na ministerstwie a prowizacji, dostarczenia maki ludności odpowiadać nie będzie.

Tembardziej, że wskutek niedostarczenia odpowiedniej ilości kontyngentu zbożowego (zamiast 12 funt.—4 funty miesięcznie) przez ministerstwo, miasto musiało utrzymywać liczny personel komitetu rozdziału chleba i maki, oraz płacić piekarzom za niewykorzystany czas, co z górą wyniosło około 110 milionów marek. W razie, gdyby ministerstwo skarbu stało nadal na stanowisku uznania zastrzeżeń P. U. Z., magistrat zmuszony będzie wystąpić z zaskarżeniem tej decyzji do sądu najwyższego w Warszawie.

Ławnik pan Badzian, charakteryzując stan finansowy miasta, domagał się również natychmiastowego wyasygnowania sum koniecznych dla zaspokojenia bieżących potrzeb, w przeciwnym razie magistrat nie będzie mógł uskutecznić na 1 września r. b. wypłaty pracownikom i robotnikom miejskim.

Po dłuższej naradzie ustalono: 1) że po zatwierdzeniu przez radę miejską jeszcze w bieżącym miesiącu budżetu na rok 1922 magistratowi zostanie wypłacona należna suma z podatku dochodowego, co się zaś tyczy spornych sum, które zakwestjonował P. U. Z., magistrat zmuszony będzie wszcząć z tymże urzędem pertraktacje i w sprawie tej porozumieć się polubownie. 2) Magistrat upoważniony został przez ministerstwo skarbu do zaciągnięcia pożyczki krótkoterminowej w P. K. O., z którą to instytucją porozumiewać się będzie bezpośrednio, jak z samodzielnym oddziałem. 3) W ministerstwie skarbu prezydent Rzewski scharakteryzował konieczne potrzeby miasta, domagając się w związku z tem rozciągnięcia większej opieki nad gospodarką samorządową przez władze nadzorcze.

Na konferencji odbytej w min. spr. wewn. inspektor samorządowy, p. Sikorski, oświadczył, że przedstawione przez magistrat m. Łodzi dwa projekty podatkowe — mieszkaniowy i szpitalno-szkolny, uzyskały zatwierdzenie władz nadzorczych, co jednak, z powodu wymiaru i ściągania podatków, dopiero po paru miesiącach przyczyni się do ulgi budżetu miejskiego.

Niepewność sytuacji finansowej, wzrastająca drożyzna i nieregulowanie dotychczas stosunki prawno-administracyjne wpływają ujemnie na stan samorządów i gospodarkę finansową miast.

Dla orientacji dodać należy, że wpływy i podatki zamierzni skarbowych na rok 1922 magistratu m. Łodzi wynoszą 4.590.347,06 mk.

Wiadomości bieżące.

—0—

Dzisiejsza pogoda.

Komunikat państwowego instytutu meteorologicznego.

Prawdopodobny przebieg pogody w dniu dzisiejszym:

Zachmurzenie zmienne, chłodniej, miejscami drobne opady.

Płytką depresją, leżąca wczoraj na zachód od Norwegji, przesuwała się w kierunku wschodnim, natomiast wyż barometryczny leżał nad zatoką Biskajską. Termometr wskazywał w godzinach popołudniowych w Poznaniu 22, w Białymstoku 20, w Warszawie 21, w Lublinie 22, w Pińsku 22, a w Kiwercu 19 st.

Temperatura najwyższa wynosiła wczoraj w Warszawie 22,4, a najniższa 9,7 st.

Zmiany w uposażeniu urzędni-ków państwowych.

Rada ministrów na nadzwyczaj-nem posiedzeniu zajmowała się wczoraj, w piątek, projektem nowej ustawy o uposażeniu funkcyj-narjuszy państwowych, oraz obradowała nad pasami drożyznianymi. Obrady nie zostały ukończone. W

Zarząd Towarzystwa Pielęgowania Chorych
„Bykur Cholim“ i „Uzdrowiska“
zaprasza krewnych i przyjaciół
b. p. Salomona Szyka
na uroczystość poświęcenia łóżka w „Uzdrowisku“ imienia nieboszczyka,
która odbędzie się w niedzielę, d. 20 sierpnia, o godz. 4 po południu.
Dojazd tramwajem aleksandrowskim do stacji Kołhanówek.
Tramwaje odchodzą: o godz. 2,15, 2,50 i 3,25 po południu. 258—1

najbliższym czasie otrzymają stowarzyszenia urzędników państwowych projekt nowej ustawy do zaopiniowania.

Osobiste.

Prezes sądu okręgowego p. Tadeusz Kamiński powrócił z urlopu.

Wybory.

W związku z nadchodzącymi wyborami odbyła się w województwie pod przewodnictwem wojewody, dr. Garapicha, konferencja, w której brali udział p. Tymieniecki z województwa, pp. wiceprezydent dr. Stupnicki, Waltratus i Rosset z magistratu, oraz zastępca komisarza rządu p. Janiszewski. Postanowiono podzielić miasto na 160 obwodów wyborczych. Magistrat ma do poniedziałku wypracować plan podziału miasta na obwody wraz z wyznaczeniem lokali. Plany opracowują wydziały statystyczny i szkolny pod kierunkiem dr. Stupnickiego. (bip).

Opłaty konsularne za tłumaczenia dokumentów.

Jak się dowiadujemy, ministerjum skarbu na wniosek ministerjum spraw zagranicznych zgodziło się, aby w wypadkach, zasługujących na uwzględnienie, polskie placówki konsularne pobierały za tłumaczenie dokumentów opłaty, zniżone do 50 proc. opłat dotychczasowych, t. j. 25 mk. parytetowych za stronę dokonanego tłumaczenia w języku europejskim i 50 mk. parytetowych za stronę tłumaczenia w języku nieeuropejskim.

Zebrań bytych legionistów.

Jutro, w niedzielę, o godz. 11 rano odbędzie się walne zebranie legionistów, zamieszkałych na terenie województwa łódzkiego, w lokalu ligi kobiet (Przejazd 1).

Porządek dzienny zebrania obejmuje: 1. Sprawozdanie ze zjazdu w Krakowie. 2. Przyjęcie statutu stowarzyszenia. 3. Wybór zarządu. 4. Wolne wnioski.

Sprawa żądań robotników przemysłu włókienniczego.

Zgodnie z zapowiedzią, wczoraj o godz. 10 rano w lokalu zw. przemysłu włókienniczego w Państwie Polskim odbyła się konferencja w sprawie żądań robotników, domagających się 50 pr. podwyżki.

W konferencji brali udział przedstawiciele wielkiego przemysłu, krajowego związku włókienniczego, właściciele farbarni zarobkowych i farbarni - wykończalni. Obecni również byli z ramienia robotników delegaci związków: klasowego, „Praca“ i chrześcijańskiego.

Następnie przedstawiciel związku przemysłu włókienniczego, p. Rumpel, oświadczył, iż podwyżka 50 proc. jest obecnie nie do zrealizowania wobec złej koniunktury w przemyśle włókienniczym. Przemysłowcy jednak zgadzają się na podwyżkę w wysokości 15 proc., przy czem zaznaczają, że uregulowanie cennika, czego domagają się robotnicy, w znacznej mierze podwyższy ich zarobki.

Następnie przemawiali delegaci robotników: Danielewicz i Kazimierzczak, którzy oświadczyli, że co do koniunktury, to fabrykanci nie powinni narzekać, gdyż wszystkie warsztaty pracy są czynne dniem i nocą. Jednak nie to jest przyczyną wystosowanych żądań podwyżki płac. Od czasu poprzedniej podwyżki drożyzna wzrosła o 73 proc. i taka właśnie podwyżka należałaby się robotnikom. Zdaniem mówcy, związki zawodowe stały na stanowisku, iż należy żądać podwyżki 120 proc., gdyż jest rzeczą oczywistą, że drożyzna zwiększa się i zwiększać się będzie z godziny na godzinę. Wobec powyższego niema mowy o zredukowaniu wysokości żądanej podwyżki. Po kilkugodzinnej dyskusji, przedstawiciele przemysłowców udali się na naradę, po której oświadczyli, iż w sprawie podwyżki muszą się porozumieć ze swymi mocodawcami. Wobec tego konferencję przerwano. (bip).

Poważny Dom Handl. Ekspedycyjny
poszukuje czynnego wzgl. biernego

Udziałowca

z kapitałem 10 milionów mk.

Zgłoszenia sub „Udziałowca“ do adm. „Głosu Polskiego“. 11287-1

Głębokie współczucie bra-ciom Rudniańskim z powodu śmierci
OJCA
wyrażają
Koleżdy
Wyższej Szkoły Realnej
11296—1 dyr Wiśniewskiego.

Żądania pracowników miejskich.

Pracownicy miejscy wystąpili z żądaniem podwyższenia płac. Magistrat na posiedzeniu postanowił udzielić podwyżki w wysokości 10 proc. (bip).

Echa defraudacji bankowej.

W związku z ogłoszoną wiadomością o defraudacji w oddziale polskiego banku handlowego wyjaśniamy, iż nadużycie miało miejsce w oddziale Starogardzkim tegoż banku. Łódź służyła defraudantowi, jako przystań po burzliwych dniach, tutaj to z przed otwarcia powędrował do więzienia.

Wypadki.

Przejechany Spirytus. Tramwaj, idący w stronę Górnego Rynku, najechał przy ulicy Złotowskiej na przechodzącego Abrama Spirytusa, zam. w Przodoku. Odnosił on silne pokaleczenie prawej nogi. Pierwszej pomocy udzielił Spirytusowi lekarz pogotowia. (bip)

Kryminalistyka.

Zbrodnia. Zameldowano w policji, że na terytorjum tow. akc. „Widzewskiej manufaktury“ przy ulicy Rokicińskiej № 81, w dole ustępowym utopione jest dziecko. Wysłana policja stwierdziła, iż utopiony został noworodek płci żeńskiej, którego matki-zbrodniarki narazie nie ujęto. (bip)

Nieudana kradzież. Do sklepu, znajdującego się przy ul. Miedzianej № 20, zakradło się 3-ch złodziei, którzy, otworzywszy kłódkę podrobionym kluczem, wynieśli różne rzeczy, wartości miliona marek. W ostatniej chwili złodzieje zostali sploszeni przez dozorcę i porzuciwszy łup, zbiegli. (bip)

SCALA

W dnie pogodne w ogrodzie!
Dziś! Dziś!
zupelna i całkowita
zmiana sił artystycznych.
Program Nr. 14.

Nadzwyczajne Ogólne Zebranie Akcjonariuszów Banku Handlowo-Przemysłowego w Łodzi, Sp. Akc.

W dniu 17 b. m. pod przewodnictwem Prezesa Rady p. Maurycego Poznańskiego w lokalu własnym przy ul. Piotrkowskiej 74, odbyło się Nadzwyczajne Ogólne Zebranie Akcjonariuszów Banku Handlowo-Przemysłowego w Łodzi.

W myśl ustalonego porządku dziennego po wyjaśnieniach, złożonych przez pp. Prezesa Zarządu, Stefana Barcińskiego oraz Dyrektora Zarządzającego, Romana Oberfelda uchwalono w sprawie nowej emisji, która doprowadzi kapitał akcyjny do Mk. 600,000,000, fundusze rezerwowe do Mk. 250,000,000, łącznie do Mk. 850,000,000, natychmiast po uzyskaniu zezwolenia Ministerstwa Skarbu podnieść jednorazowo kapitał akcyjny z Mk. 200,000,000 do Mk. 600,000,000 przez wypuszczenie 400,000 sztuk akcji VI-ej emisji, na skutek zaś złożonego przez grupę akcjonariuszów wniosku postanowiono podwyższyć kapitał akcyjny o dalsze Mk. 400,000,000 czyli do marek polskich 1 miljarde przez wypuszczenie akcji VII-ej emisji.

Rynek pieniężny.

Giełda warszawska.

Zwyzka kursów dewiz trwa; jedynie marka niemiecka i korona austriacka słabo.

Na rynku akcji zapanowała zwyzka, skutkiem której cukrowniane zyskały 20,000 mk., a zyrardowskie 10,000. Następnie kupowano Ostrowieckie, podnosząc kurs do 12,000. Starachowickie, Lilpop i Rudzki jaskaly od 200 do 400 mk. Mocniej Jablkowscy, Borkowski i przemysł drzewny, gdy nafta polska straciła 200 mk.

Papieru procentowe bez zmiany. Miljonówka zdrozala o 20 mk.

Gotówka.
Dolary Stan. Zjedn. 8075 — 8160
Dolary kanad. 8025.
Franki bel. 605.
Franki fr. 635.
Marki niem. 7.45.

Czeki i wpłaty.
Belgia 605—615.
Berlin 7.05 — 7.11.
Odatak 7.05 — 7.11.
Londyn 36500.
Nowy Jork 8170.
Drobne dolary 8170—8180.
Paryż 635—647.80
Praga 240.
Szwajcaria 1575.
Wiedeń 10.50

Listy zastawne.
Miljonówka 1570—1580.
4 i pół proc. listy zast. ziemsk. za 100 rubli 230—225.
4 i pół proc. listy zast. ziemsk. za 100 marek 88.
6 procen. obl. m. Warszawy 240.
6 proc. obl. m. Warszawy z r. 1917 115.

Akcje.
Bank Handl. w Wars. 8500
Bank Kred. Warsz. 3500—3600
Bank dla handlu i przem. 6600.
Bank Zi. ziem. pol. 1550
Drzewo 1775.
Lilpop 5725.
Węgiel 14500.
Rudzki 3500—3850.
Cukier 85000—85000.
Ostrowiec 11900.
Zyrardów 135000.
Starachowice 6900—7200.
Borkowski 1700.
Bracia Jablkowscy 2725.
Polska nafta 2150.
Zegluga 1925.

Cedula giełdy pieniężnej w Łodzi.

Łódź, 18 sierpnia.
Dolary St. Zjednoczonych (got.) — w placeniu 8150, w ządaniu 8200.
Dolary St. Zjedn. (czeki) w placeniu 8160, w ządaniu 8190.
Franki belg. (gotówka) w placeniu 605, w ządaniu 607.
Franki belg. (czeki) — w plac. 613, w ządaniu 615.
Franki franc. (gotówka) — w placeniu 635, w ządaniu 640.
Franki franc. (czeki) — w plac. 647, w ządaniu 650.
Funtury angielskie (czeki) — w plac. 36450, w ządaniu 36500.
Kor. austr. (czeki) — w plac. 0,9,75, w ządaniu 0,11.
Korony czeskie (czeki) — w plac. 240, w ządaniu 245.
Marki niemieckie (got.) — w plac. 7,50, w ządaniu 7,50.
Marki niemieckie (czeki) — w plac. 7,00, w ządaniu 7,30.
5 proc. listy zastawne m. Łodzi — w plac. —, w ząd. 195.
4 i pół proc. listy zast. m. Łodzi — w plac. —, w ządaniu 185.

8 proc. obligacje m. Łodzi — w plac. —, w ządaniu 88.
Miljonówka w placeniu 1575, w ządaniu 1600.

Z czarnej giełdy warszawskiej.

Wczoraj na warszawskiej giełdzie nieurzędowej notowania były następujące:
Dolary 8180.
Mk. niem. 7.80.
Franki franc. 640.
Funtury 54400.
Ruble złote 380,000.
Ruble srebrne 2600.
Bilon 1400.

Czarna giełda w Łodzi.

W dniu wczorajszym giełda niurzędowa w m. Łodzi waluty państw zachodnich cenita niezwykle mocno przy obrotach średnich. Wiedeń i Berlin w dalszym spadku.

Kursy kształtowały się następująco:
Dolary 8100 — 8200 — 8075 — 8160 — 8180—8140.
Funtury 36500—38400.
Franki fr. 635.
Franki belg. 605—611.
Franki szwajc. 157—1598.
Marki 7,75—7,50—7,45—7,30.
Kor. austr. 0,14.
Kor. czeski. 240.
Liry 350.
Leje —.
Miljonówka 1600—1580.
Wiedeń czek 0,11—0,10,50—0,9,50.
Berlin czek 7,25—7,97 i pół.

Giełda wstępna w Gdańsku.

GDANSK, 18 sierpnia.
Marka polska 14.
Przekaz na Warszawę 14.10.
Dolary 1190.
Funtury 5000.
Tendencja mocna.

Giełda zbożowa.

Zyto 17800 do 18000.
Mąka żytnia 70 proc. 28300.
Pszonica 25500.
Ceny rozumieją się za 100 kl. netto, loco stacja załadowania.

Bank Śląski w Katowicach.

KATOWICE, 18 sierpnia (Pat).
Przy wspólnym kapitale polsko-francuskim założony został w Katowicach Bank Śląski, którego zadaniem będzie popieranie rozwoju, handlu i przemysłu na G. Śląsku, oraz ułatwianie handlowej wymiany pomiędzy Polską a zagranicą. Kapitał zakładowy wynosi 250 milionów marek niemieckich, a do założycieli należą najwybitniejsze instytucje finansowe Polski i Francji.

Międzynarodówka robotników rolnych

WIEDEN, 18 sierpnia. (Pat).
Na międzynarodowej konferencji federacji robotników rolnych, wybrano prezydium, w którym przyznano miejsca przedstawicielom Polski, Niemiec, Skandynawji, Holandji, Rumunji i Anglii. Uchwalono dążyć do utworzenia we wszystkich krajach związków zawodowych, któreby obejmowały robotników rolnych i leśnych, a także, pracowników, zatrudnionych w dziale aprowizacji. Nadto powzięto rezolucję przeciw militarystom, a w szczególności przeciw faszystom wlokiemu. Następną konferencja ma się odbyć w Berlinie w r. 1923. Siedziba międzynarodowej federacji robotników rolnych znajdować się będzie w Holandji.

Zadowolone Litwinowa.

BERLIN, 18 sierpnia (Russpress)
Z Moskwy komunikują, że wyjeżdżający za granicę Litwinow przysięgają dziennikarzy sowieckim, którym oświadczył, że „Haga dowiodła zupełnej bezpiodności dalszych wspólnych pertraktacji. Próbowaliśmy osiągnąć porozumienie ze wszystkimi państwami burżuazyjnemi razem. Obecnie porozumienie z nami możliwe jest tylko w drodze oddzielnych umów z każdym rządem z osobna, przyczem

inicjatywa powinna pochodzić nie od nas. Stabilizacja sytuacji wewnętrznej RSPSR pozwala spokojnie wyczekiwać i nie pośpieszać z deklarowaniem propozycji. Niektóre rządy burżuazyjne zapatrują się w dostatecznym stopniu realnie na Rosję i mogą uczynić nam propozycje konkretne. Nie uchylamy się również od pertraktacji z oddzielnymi kapitalistami.

Smierć Enwer-paszy.

EILWESE, 18 sierpnia. (Pat).
Radio. Według doniesień z Londynu, Enwer-pasza miał zginąć d. 4 b. m. w zawziętej bitwie, stoczonej z wojskami sowieckimi pod Bucharą.

Ogólno-słowiański zjazd studencki.

PRAGA, 18 sierpnia (Russpress)
Z inicjatywy centr. kom. studentów czeskosłowackich w Pradze został utworzony komitet przygotowawczy, zadaniem którego będzie praca dokoła zwołania zjazdu studenckiego słowiańskiego w Pradze. W komitecie biorą udział przedstawiciele praskich słowiańskich organizacji studenckich. Zjazd ma być zwołany w grudniu r. b. Mają być posłane zaproszenia także i studentom rosyjskim, znajdującym się w Rosji sowieckiej.

Badania epidemiologiczne.

Fundusze Rockefellera w lidze narodów.

GENEWA, 18 sierpnia (Pat). —
Komisja higieniczna przy lidze narodów przyjęła pomoc z funduszu Rockefellera w wysokości 60 tysięcy dolarów, przeznaczonych na wymianę personelu sanitarnego między rozmaitymi krajami, oraz 300 tysięcy dolarów na badania epidemiologiczne. Wymiana personelu sanitarnego polegać będzie na tem, iż 1 bułgar, 2 Czechów, 2 Belgów, 2 serbów, 5 wiochów, 5 rosjan, oraz 6 Polaków odbędzie odpowiednie kursa w Brukseli, następnie zaś będzie pracować w ciągu 2 miesięcy, jako obsługa higieniczna w rozmaitych państwach.

Nowy sygnał elektryczny kolejowy.

Dzienniki włoskie donoszą o nowym wynalazku w dziedzinie sygnalizacji elektrycznej na kolejach. Wynalazek ten zawdzięczają włosi p. Luig Quarto di Palo, a polega on na tem, że na 10 minut przed przyjsciem pociągu na stację w każdym przedziale pociągu ogłasza sygnał: nazwę stacji, opóźnienie, długość postoju, oraz połączenie, jeżeli stacja jest węzłowa.

W razie wypadku aparat za pomocą specjalnych znaków daje znać pasażerom, jakie zarządzenia wydali naczelnicy dwóch najbliższych stacji.

Jest to bezwatpienia bardzo sympatyczny i pożyteczny wynalazek, chodzi tylko o to, czy i kiedy będzie on mógł być zastosowany na naszych kolejach.

Reformy sowieckie.

W najbliższym czasie mają być skasowane obowiązujące dotąd dla wszystkich „książeczki roboeze“, wzamian których których będzie wznowiony poprzedni system paszportowy.

KUPIĘ SKRYPTA

Prawo cywilne: a) rzeczowe, b) małżeńskie, c) opieka, d) zobowiązania od 21 arkusza.
Według wykładów w Uniwersyt. Warszawskim.
Oferty do administracji „Głosu“ pod „Skrypta.“ 288—0

MECHANICZNA FABRYKA
MEBLI BIUROWYCH
W. MARKUSFELD
Łódź, Cegielniana 114.
Telefon 13-15.

Poleca ze składów: biurka żaluzjowe i płaskie, szafki, stoliki do maszyn, fotele etc. Typy amerykańskie i szwedzkie. Wykonanie pierwszorzędne.
Ceny detaliczne obecne:
biurko płaskie typu amer. lub szwedzkiego od 86250—104500
biurko żaluzjowe 167750—176000
szafki żaluzjowe z 15-a szufi. 98000—100000
z 30-a szufi. 183000
fotele po 16500.
OSTRZEŻENIE: Podobne biurka formierowane znajdujące się w niektórych sklepach, nie są mego wyrobu.

Komunikaty.

W niedziele, dn. 20 sierpnia 1922 r. o godz. 10-tej rano, w sali Okręgowej Komisji Związków Zawodowych przy ul. Dzielnej 50, odbędzie się

Doroczne Walne Zgromadzenie

członków Spółdzielni „Robotnik“ z następującym porządkiem obrad:

- 1) Sprawozdanie z działalności za rok 1921;
- 2) podziękowanie za stow. „Łódź“ za rok 1922;
- 3) sprawozdanie z działalności za rok 1922;
- 4) wolne wnioski.

W razie nieodbycia się zebrania o godz. 10-tej odbędzie się ono o 11-tej w drugim terminie bez względu na ilość obecnych.

Zarząd.

MARJA LUBRANIECKA
DAWID WOŁKOWICZ

zaślubieni
Łódź, w sierpniu 1922 r.

Wiśniowa Góra. — Sala T. O. Z.

Jutro, d. 20 b. m. o g. 2 1/2, po poł.

Wieczornica

Koła Akademików

z udziałem p.p.: Ostrowieckiej, ST. BRONECKIEGO (piosenki), ST. NASIELSKIEGO (Sielański), Zenona Hilda, Miecz. Lengi, M. Marjańskiego i M. Nelkena.

Bilety przy wejściu. Pociągi: 9, 11.30, 8.30 i 4.40 z Ł. P. i 11.05, 5.10 z Ł. Kalisk. 11265—1

Park Miejski im. Staszica

Orkiestra Filharmoniczna w Łodzi.

Dzisiaj, d. 19 b. m., o g. 4 pp

8 Koncert Popołudniowy

Dyrekcja: Teodor Ryder.
Solisty: Karol Żelazo.
Szczegóły w programach.

W niedzielę, d. 20 b. m. o g. 12 w poł.

11-y Poranek Ludowy

Dyrekcja: Teodor Ryder.
11277—1 Solista: Karol Żelazo.
Szczegóły w afiszach.

PIOTR LUSZCZYŃSKI

Pierwszorzędny krawiec — Piotrkowska 39, wyjechał w sprawach fachowych do Niemiec, Austrii i Włoch. Pracownia niezależnie od wyjazdu jest i nadal czynna.

Czytajoie

„Kurjer Wieczorny“

Kupujcie bilety skarbowe

BILET SKARBOWY

to rachunek bieżący w klaszeni.

Grand-Kino

Królowa Pereł

Dramat życiowy w 6-akt.
II-gi i ostatni epizod —
paryskiej wytwórni.

Gdy się kocha...

Ostatnie 3 dni!

W roli głównej **JULJA BRUNS**

Kino POPULARNE

Konstantynowska Nr. 16.

HARRY PEEL „Tajemnicza Moc“

III seria p. t.

UWAGA: Cyrkowa atrakcja! Przejdźcie po drucie nad głowami rozjuszonych lwów.

Niniejszem wyrażam podziękowanie starszemu przewodnikowi II brygady urzędu śledczego w Warszawie—Danielewiczowskiemu 3, p. **Józefowi Franczakowi** za energiczne zajęcie się przy wykryciu spełnionej u mnie kradzieży.

SZ. HOCHBERG
Pańska № 1.

245-1

II Gimnazjum Męskie Tow. żydowskich szkół średnich w Łodzi

Magistracka 16.

Examinacje wstępne do wszystkich klas (A, B, C, I, II, III, IV, V) odbędą się dnia 28 sierpnia. Zgłoszenia przyjmuje kancelaria codz. do dnia 26 sierpnia, w godz. przedpołudniowych. Do podania załączyć należy metrykę i świadectwo szczepienia ospy.
Examinacje poprawkowe do wszystkich klas rozpoczną się dnia 27 sierpnia o godz. 8-ej rano.

DYREKCJA

6-o klas. Szkoły Handlowej Łódzk. Tow. Szerzenia Wiedzy Handlowej (ul. Gdańska 45)

podaje do wiadomości, że egzaminacje wstępne i poprawkowe rozpoczną się dnia 24 sierpnia, lekce zaś 1 września.
Podania przyjmuje kancelaria szkoły codz. od godz. 10-1 w poł. Absolwenci szkoły korzystają z praw narówni z wychowankami szkół państwowych.
Dyrektor szkoły: **Roman Tulin.**

286-3

Szkoła freblowska i początkowa

M. Rozentalówny

Pańska 9.

Przyjmuje dzieci od lat 4-7. Kancelaria czynna od 28 sierpnia od 4 do 6. 11188-3

BRYLANTY

złoto, srebro, zegarki i perły kupuje i płaci sumiennie

L. Grünbaum Piotrkowska 38.

Firma egz. od roku 1895. 10339-2

Płacę 30 proc. drożej!

KUPUJĘ brylanty,

złoto, srebro, perły, diamenty, stare zęby, zegarki i różną biuterję.

Z. MILICH, Konstantynowska 7, prawa ofic., i piętro. 189-10

Ważne dla przemysłu włóknistego!

Fabryka ksiąg kolekcyjnych **E. Sadokierski**, Łódź, Zielona 27, poleca się do wykonania kart do wstrow w formie najciekawszej i najmodniejszej. Tamte może zgłosić się szlachetnik Intryglatorski. 1006-3

Zaginał weksel

z wystawienia mat. Wawrzyńca i Marianny Mikolajczyk w Zgierzu, na siostrze Mieczysława Rzepackiego, na mk. 500.000.— płatne na każde żądanie. Ostrzegam przed nabywaniem takowego. Odpowiednie zastrzeżenia zrobione. 238-3

Buchalterji

gruntownie i w krótkim czasie nauczyć się można u Teodora Grossmana, Sienkiewicza 29.

Zarząd SOLCA

podaje do wiadomości, że w nowo odbudowanych łazienkach otwarto już kilkanaście kabin i z tej racji trudności w otrzymaniu kąpieli mineralnych i młotowych obecnie nie ma. Mieszkania dostać można. Prospekt wyciąg z zarząd Solca, poczta SOLEO zd rój 774-2

Lekarz weterynarii WYSOCKI

ul. Wschodnia 51.
138-3

Dr. Zomaszewski powrócił.

Dr. Edmund Ekkert

Choroby skórne i weneryczne
Przyjmuje od 3-8 wiecz.
Kilińskiego 137 przy ul. Głównej
№ 216 U.W.Z. dn. 16-VI 1922 r.

Dr. J. Szreiber

Choroby chirurgiczne.
Przyjmuje od 5-7.
Sienkiewicza 9.
№ 222 U.W.Z. dn. 16-VII 1922 r.

Dr. H. Weisshoff

Choroby wewnętrzne i dziecięce
Przyjmuje od 5-7 wiecz.
Przejazd 40.
№ 337 U.W.Z. dn. 17-VII 1922 r.

Lekarz-dentysta

F. Frydlanderówna powróciła.
Konstantynowska № 7.
129-5

Dr. Rózaner

Choroby skórne weneryczne i moczopłciowe.
Przyjmuje od 9-11 i 4-7 dla pań 7-8.
Dzielnia № 9.

Dr. S. KANTOR

Specjalista chorób wenerycznych, skórnych i moczopłciowych.
Leczenie promieniami Röntgena i światłem.
Piotrkowska № 144, róg Ewangelickiej.
Godz. przyjęcia: od 8-2 r. 5-9 pp. Dla pań 6-8 p.p. 11266-4

Dr. J. Sołowiejczyk

Choroby skórne i weneryczne
powrócił
ul. Pańska Nr. 4
róg Konstantynowskiej
od 9 do 1 i od 4 do 7.
148-5

Dr. Perlis

powrócił.
256-3

Wyprowadzamy

po cenie zniżonej o 50 proc. pozostały nakład książki adresowej „Informator handl. przem.”

Kilka tysięcy adresów i ogłoszeń. Kilkaset stron objętości. Za załączeniem pocztowym 400 mk. Wyśle: Biuro „Reklama”, Lublin, ul. Kosciuszki 8. 68-3

Progimnazjum Żeńskie

P. CYRKOWSKIEJ
w Łodzi, ul. Kilińskiego Nr. 111.
Examinacje wstępne i poprawkowe rozpoczną się dn. 31 b. m. o godz. 9 rano.
Zapisy nowo wstępujących uczennic od 24 b. m. od godz. 10-3. 217-1

Wielka wyprzedaż obuwia!

damskiego, męskiego i dziecięcego najnowszymi fasonami. Spieszcie się, gdyż obuwie drożeje. Również posiadam na składzie duży wybór starych fasonów, po znacznie niższych cenach.
J. JAKUBIEC, ul. Konstantynowska 26.
012-4

PRZETWORY CHEMICZNE

przemysłu włókienniczego dostarcza po cenach konkurencyjnych
„Warwien” Sp. z o. p.
Warszawa, Marszałkowska 104.
Adres telegr. „Efhawu”. Tel. 230 49. 686-8

„Wygoda”

Piotrkowska 238.
Dajemy na raty wszelką garderobę męską, damską, towary lokciowe, oraz towary galanteryjne. Z własnego towaru wykonywujemy starannie wszelkie obstalunki w przeciągu 4 dni we własnej pracowni. 67-3

Helenów

1052-1
Sobota, dnia 19-go sierpnia
WIELKI
KONCERT
Początek o godz. 5 p. p.

Ruda Pabjanicka

Jeziore na rzece Nerze.
Łódzie dla wioślarzy. Łazienki dla kąpiel i wielki teren dla piwaków. Zabawy sportowe.
Jutro Koncert w Parku!
Bufet na miejscu. Bufet na miejscu.
Komunikacja nocna zapewniona.
299-1
Zarząd.

Zawiadamia się członków
Tow. „Małbysz Arumim”,
że dnia 20 sierpnia r. b. odbędzie się w lokalu własnym przy ul. Pomorskiej 19

Ogólne Zebranie.
Uprasza się o ładne przybycie członków T-wa o godz. 2 p. p.; w razie niedostatecznej liczby, o godz. 4 po poł. tegoż dnia odbędzie się ostateczne zebranie bez względu na ilość członków.
294-1
ZARZĄD.

Dnia 17 b. m. o godz. 10 wiecz. wyjeżdżając dorozką ze St. Sp. „Union”, Przejazd № 5, zostawiono przy płocie w wyżej wskazanym miejscu

2 koła rowerowe (cyngle)
Uprasza się Szanownego znalazcę o zwrot takowych do Stow. Sp. „Union” za wynagrodzeniem. Jednocześnie ostrzega się przed kupnem owych kół.
279-1

Maszyny do pisania

(kupno, sprzedaż, naprawa)
TAŚMY, KALKI etc.
Amerykańskie meble biurowe
POLECA
A. Chasins, Łódź, Wólczajska 37
(róg 6-go Sierpnia). 11261-4

Skład artykułów technicznych
H. Karczmar, Łódź,
 Piotrkowska 42. — Telef. 1101.

poleca w wielkich ilościach

Pasy napędowe
 zagraniczne i krajowe wszelkich rozmiarów

Nicielnice
 (Stahlratlitzten)

Grzeblenie
 (plochy)

Czołenka
 różn. gatunków

Bicze (Schlagriemen) krajowe i zagraniczne „Meljor“

275-1

po cenach niżej konkurencyjnych.

Rok założenia 1870.

Dom Ekspedycyjno-Handlowy
Jakób Wald

Łódź Reprezentant we wszystkich większych miastach Państwa i zagranicą
 Piotrkowska 33. Tel. 651.

Warszawa
 GALERIA LUKSEMBURGA 54. Tel. 367.

podaże do wiadomości, że otworzył Oddział 691-1

w Katowicach
 i przyjmuje do wyeksportowania zarówno zbiorowe jak i wagonowe ładunki do wszystkich miejscowości

Górnego Śląska

VII-kl. Szkoła Koedukacyjna
F. KACENELSON ul. Cegielniana 28.

Kierownictwo Szkoły niniejszym zawiadamia, że egzamina poprawkowe i dla nowostępujących odbędą się dnia 28 sierpnia. Kancelaria Szkoły przyjmuje podania codziennie od godz. 11-2 przed południem. Do każdego podania musi być załączone świadectwo urodzenia i szczepienia ospy. Przy szkole istnieje zakład trzebiowski dla dzieci w wieku przedszkolnym. 951-3

Gimnazjum Filologiczne im. ks. Ign. Skorupki
 w Łodzi, ul. ks. Skorupki (Piacowa) 18.

Egzaminy wstępne rozpoczyna się we wtorek, dn. 29 sierpnia o godz. 12-ej w poł. Podania przyjmuje kancelaria Gimnazjum od dnia 16 do 28 sierpnia codziennie prócz niedziel i świąt, od godz. 10-ej do 12-ej. Uczniowie dawni oraz przyjęci przed wakacjami winni bezwarunkowo zgłosić się do zapisu do dnia 25 sierpnia. 924-6 Dyrektor: W. Davison.

8-kl. Gimnazjum Żeńskie
Klary WOLFSONOWEJ
 Zawadzka 23.

Zapisy nowostępujących uczennic przyjmuje kancelaria codziennie od godz. 10-11 i od 4-7 po poł. 11081-1

DYREKCJA
8-kl. Gimnazjum Filologicznego Żeńskiego
E. Jaszunskiej-Zeligmanowej
 Południowa 18. 985-4

podaże do wiadomości, że egzaminy wstępne rozpoczyna się dn. 28 sierpnia. Zapisy przyjmuje kancelaria codz. od 5-7 po poł. Do podania należy dołączyć metrykę i świadectwo szczepienia ospy. 11081-1

Żeńskie Gimnazjum
 Tow. żydowskich szkół średnich w Łodzi.

Egzaminy wstępne rozpoczynają się 27 b. m. o godz. 10-ej rano. Zgłoszenia przyjmuje kancelaria szkoły (ul. Piramowicza № 7) w godz. urzędowych od 10 rano do 1-ej po poł. Opłata szkolna dla klasy przedwstępnej będzie niższa. 272-3

Mężczyzna lat 39, ze śred. wykształceniem, władający ceterum językami, poszukuje posady dyrektora hotelu, restauracji lub jakiegokolwiek odpowiedniej posady. Kraków, poste-restante. Lucjan Dobrzański. 127-3

Miss Mary
 gives English, French and German lessons. — Accepts also groups. Visible from 5-6. Piotrkowska street 109 log 6 II fr. 155-1

Buchalter-bilansista
 obecnie kierownik Instytutu kredytowej, chce zmienić posadę. Oferty sub „M. M.“ do admin. „Głosu Polskiego“. 288-2

Sklepu
 w centrum miasta poszukuje. Oferty sub „A. S.“ składać do admin. „Głosu Polskiego“. 258-2

Mieszkanie
 dam mężczyźnie solidnemu w średnim wieku, na stanowisku w celu matrymonialnym. Oferty szczególnie do „Głosu“ (Samodzielnej) okazujące stwardkowi № 69514. Anonim. 224-2

Samochód
 marki „Opel“, ciężarowy po gruntownym remoncie do sprzedania. Wiadomość: Pomorska № 61, Szumiński. 202-2

ogłoszenia drobne.
Nauka i wychowanie.
 (Za wyraz 80 mk.)
 polskiego, niemieckiego, arytmetyki, stenografii uczył Albert Leder, autor podręczników naukowych, Dzielna 42. 290-1-n

English teacher has returned and gives lessons to be seen from 12-4. Piotrkowska № 7, l. 18. 205-2-pp

Kupno i sprzedaż.
 (Za wyraz 40 mk.)
 A. Stołowy pokój dęb. wy jasny, solidnej roboty 575 tysięcy, otomana 40 tys., 2 łóżka dębowe 45 tys., szafa 80 tys., stół 35 tys., łóżanka 22 tys., biuro damskie z fotelami 50 tys. oraz różne drobiazgi sprzedam. Piotrkowska 281-4, front. 251-2-k

Abonament muzyczny.
 A maszynę mechaniczną do czytania tańców sprzedam. Łąkowa 4, Szmidt. 201-1-k

Do sprzedania saraż 4 piasek w całości lub częściowo, każdy po 37 na 112 i pół łokci kw. przy ul. Tkackiej, i piasek 42 na 64 łokci kw. przy ul. N. Pańskiej. Reflektanci zgłoszili się mogą od 4-7 ul. Kilińskiego (Widzewska) № 14, III, m. 10. 254-3-k

Do sprzedania gospodarstwo 11 morgowe, w tem 3 morgi łąki, zabudowania gospodarskie, ogród owocowy; punkt dobry na letnisko. Wiadomość: Konstantynów, ul. Długa 12, u Lubiańskiego. 156-1-k

Pywan duży rumuński okazuje do sprzedania. Rozwadowska № 6, m. 25, III p. 268-1-k

Plaski od atramentu do sprzedania. Zgłoszili się do wodnego gimnazjum, Zielona 8, codz. od 8-6. 251-5-k

Kanapa (kozetka) jest tania do sprzedania u fapiera. Sienkiewicza № 34. 269-3-k

Kasa szelagowa fabryki „Zinke“ i umywalka marmur. z rezerwuarem do wody natychmiast do sprzedania. Oglądać od g. 8 do 6 wiecz. przy ul. Sienkiewicza 50, m. 11. 241-2-k

Okazyjnie do sprzedania tremo czarne. Wiadomość: „Polski Lloyd“, Andrzeja № 6. 244-2-k

Pianino w dobrym stanie okazuje do sprzedania. Kamienna № 6, Rapoport. 151-5-k

Sprzedam kredens, stół, krzesła, otomanę, szafę, biurko, garnitur salony, sypialnie. Piotrkowska 189-9 015-6-k

Sprzedam sypialkę dębową, maszynę do szycia, kredens dębowy, otomanę i różne meble. Krucza 4 m 18. 221-2-k

2 bramy 3,5x2,5 mtr. do sprzedania. Rzgowska № 42. 187-2-k

Posady i prace.
Poszukiwane.
 (Za wyraz 30 mk.)

Monterski samochodowy z kilkoletnią praktyką w przeważnie w przemyśle, znający również wszelkie prace w zakresie ślusarstwa wchodzące, znający biegle pracę na tokarniach poszukuje posady od zaraz. Oferty do „Głosu“ sub „Montar“. 107-1-pp

Młoda pani poszukuje posady, ewent. do dziecka, umiejscowić na maszynie. Zgłosz się na wyjazd. Oferty do „Głosu“ sub „Wyjazd“. 151-1-pp

Poszukuję posady kasjera, inkasenta, lub magazyniera. Mogę złożyć kaucję. Oferty do „Głosu“ sub „Magazynier“. 172-2-pp

Poszukuję roboty na 6 warsztatów Schönherskich szerokiach w Zgierz na ładanie szpulowanie i snucie osnów, jak również i naciąganie sztuk może być na miejscu. Łaskawe oferty do admin. „Głosu“ pod „Zetpewa“. 193-3

Zaofiarowane.
 (Za wyraz 40 mk.)
 potrzebne dziewczęta do fabryki gila Cegielniana 55. 249-2-px

Wodnego poszukuje się do gimnazjum. Zawadzka 23, Wolfson. 971-3-px

Lokala i mieszkania.
 (Za wyraz 40 mk.)
 Godzietne małżeństwo poszukuje pokoju umeblowanego, lub nie. Oferty: Piotrkowska 46, Korn. Cena obojętna. 161-3-1

Biuralistka poszukuje pokoju umeblowanego, lub nie, przy rodzinie. Cena obojętna. Oferty składać sub „M. B.“ do „Głosu“. 245-2-2

Do sale fabryczne saraż do wynajęcia. Podlesna 23. 240-2-1

Doniesienia rozmatła.
 (Za wyraz 40 mk.)
 Gwałtowna zdrową dziewczynką oddam na wychowanie na dobrem wynagrodzeniem. Zgłoszenia do admin. „Głosu“ sub „Dziewczynka“. 259-2-d

Do haftu maszynowego taborowania przyjmuję wszelką robotę, w zakresie konfekcji wachodząca. — Robotę przyjmuję i wykonuję u siebie na miejscu. Sylberasza, Główna 41. 144-3-d

Doeba inteligentna, lat 35, przyjmie miejsce do dwóch-trzech osób, może się wszystkim zajmować z skromnym wynagrodzeniem. Oferty do i wręczyć. Poosta Pałjaniec, Paul Kowalska. 255-1-d

Pracownia sukien Zofii Berkowiczowej wynajęła pracę. Zawadzka 40 135-3-d

Zagubione dokumenty.
 (Za wyraz 20 mk.)
 Gernard Józefa zgubił tymczasowy dowód osobisty, wyd. w gminie Łopuzano. 208-1-3

Jejbuszewicz Jakób zgubił tymczasowy dowód osobisty, oraz kartę powołania z 1895 r., wydany w Łodzi. 196-3-3

Goldberg Jakób zgubił paszport polski, wyd. w Łodzi. 154-5-3

Srynberg Jettia zgubiła dowód osobisty, wyd. w Łodzi. 166-3-3

Gross Fajnoch zgubił tymczasowy dowód osobisty, wydany w Łodzi. 219-3-3

Jesze Otto zgubił tymczasowy dowód osobisty, oraz kartę powołania z 1895 r., wyd. w Łodzi. 152-3-3

Lewandowski Feliks zgubił paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 199-3-3

Lewkowitz Chana zgubiła paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 203-3-3

Michalak Bronisława — zgub. dowód tymczasowy, wyd. w Szadku. 137-3-3

Pisera Marjanna zgubiła paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 216-3-3

Styczyńska Anna zgubiła paszport niemiecki, wyd. w Tomaszowie. 197-3-3

Włodarczyk Ignacy zgubił kartę bezterminowego urlopu, wyd. w Łodzi. 164-3-3

Zgubiono paszport rosyjski wyd. w Dołgnowie, pow. wilejskim, na im. Bachmiele, Morducha i Estery Gordon. 179-3-3

Zaginął weksel na sumę 100.000 mk., wystawiony G. Perekberg. Weksel ten unieważniam. 123-3-3

Zaginął paszport na imię Maxa Majera z Budapesztu. Uprasza się o zwrot takowego portjeroni Grand-hotelu za wynagrodzeniem. 247-3-3

Potrzebny
czeladnik
 stolarski do mebli. Goldfarb, Wschodnia № 49. 236-2